

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
168. (1488.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2219 ▼
1 amerikai dollár	2,9272 ▲
100 magyar forint	1,5508 ▼

Aktuális

3

Elhunyt Pálfi Mózes Zoltán

Hétfőn este a kolozsvári 1-es számú sebészeti klinikán elhunyt Pálfi Mózes Zoltán RMDSZ-es képviselő, a Kolozs Megyei Tanács korábbi alelnöke. A 67 éves Pálfi két hete került kórházba, miután magas vércukorszint miatt kómába esett.

Társadalom

7

Folytonosság, hangsúlyváltással

Cseke Attila programját folytatja Ritli László nemrég kinevezett egészségügyi miniszter. Az új tárcavezető tegnap költséghatékony, szigorúan ellenőrzött, de eredményes szolgáltatásokat ígért, amelyben a főszerep a megelőzésé, a háziorvosi és az ambuláns ellátásé lesz.

Média

9

Magyarít a realitatea.net

Magyar nyelvű híreket jelentet meg a román nyelvű hírfolyamában az ország leglátogatottabb híroldala, a Sorin Ovidiu Vântu „médiamogul” tulajdonában lévő Realitatea Cațavencu égisze alá tartozó *realitatea.net*. A Realitatea hírtelevízió hírportálja a *Media-fax* magyar nyelvű híreit publikálja.

Vezércikk

3

Tüneti kezelés

Nagy valószínűséggel az új miniszter is csak cáfolni tudja a népi bölcsességet: hiába új a seprű, hiába próbál jobban seprni, a terület nem tisztul. A valóban működő egészségügy ugyanis Románia – és Magyarország – gazdasági fejlettségének a függvénye. ▶

Székedi Ferenc

Indul az albérlethajszka

A diáklétszám csökkenése is befolyásolja az ingatlanpiacot az őszi szezon kezdetén

Megjelentek az első érdeklődők a kolozsvári KMDSZ-irodánál. A diáklétszám megcsappanása csökkenti a kiadó lakások iránti keresletet. Fotó: Sipos M. Zoltán

Az idei kudarcos érettségi a jelek szerint az ingatlanpiac őszi alakulására is hatással van: mivel mintegy 70-100 ezer fővel csökken a felsőoktatásban tanuló diákok száma, nem növekedik látványosan a kiadó lakások iránti kereslet az egyetemi városokban, így elmarad az elmúlt években tapasztalt 10-15 százalékos albérlet-árnövekedés. Jelenleg Kolozsváron 150-200 euró közötti áron lehet garzont, 200-250 euró közötti áron kétszobás lakást bérelni. A helyi ingatlanügynökségek szerint az egyetemisták, ha lehet, nem igénylik a szolgáltatásaikat, inkább ismerős révén, hirdetések útján keresnek lakást. **6. oldal ▶**

Piros lap Traian Băsescunak

▶ Miközben a verespataki bányaterv támogatása miatt az államfő tegnap piros lapot kapott a Cotroceni-palota előtt szervezett villámcsődület fiataljaitól, a

Rosia Montana Gold Corporation beruházását ellenző Albur-nus Maior Egyesület arra hívta fel a figyelmet: olyan alkotmányellenes törvényt készül elfogadni

a parlament, amely a kanadai-román cég számára megkönnyíti a kitermelési helyszíneken található ingatlanok kisajátítását. **4. és 6. oldal ▶**

Az államfő farkasszemet nézett a Cotroceni-palota előtt az ellene tartott villámcsődület résztvevőivel. Fotó: Tofán Levente

Deportálás lesz Nagybányán?

▶ Míg az Amnesty International szerint nemzetközi jogokat, az Országos Diszkriminációellenes Tanács szerint állampolgári jogokat is sért a nagybányai romák kitelepítésére vonatkozó polgármesteri kezdeményezés. Az utóbbi testület tagja, Haller István úgy véli, Cătălin Chereș deportálni akarja a kilakoltatásra kiszemelt családokat. Nagybánya polgármestere az ÚMSZ-nek leszögezte: folytatni kívánja a város környékén, zömében szűk-szűk lakásokban élők kitelepítését. Mint lapunknak fogalmazott, „zéró toleranciát” hirdetett az érvényes tartózkodási engedéllyel, illetve állandó lakhellyel nem rendelkező romákkal szemben. Az Amnesty International aktivistái szeptember folyamán a helyszínen tájékozódnak a romatelepeken élők helyzetéről. **7. oldal ▶**

Röviden

Felosztatná a HVIM-et

Jogi úton kezdeményezi a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom felosztatását a Societas – jelentette be a baloldali ifjúsági szervezet elnöke. Sass Szabolcs elmondta, elégük van a Jobbik és fiókszervezetei kelte gyűlöletből, uszításból, kirekesztésből és náci romantikából. Úgy fogalmazott: Vona Gábor barátai gyilkosságra uszítanak.

Sanader tagadja a vádakat

Ivo Sanader volt horvát miniszterelnök (ké-pünkön) tagadta tegnap, hogy 10 millió euró kenőpénzt fogadott volna el azért, hogy a segítsen a Mol magyar olaj- és gázipari társaságnak megszerezni az INA horvát olajvállalat irányításának jogát. Sanader az ügyesség munkatársainak megismételte

azt, amit korábban a horvát parlament vizsgálóbizottsága előtt mondott: az egész végrehajtó hatalom tudott arról, miként zajlott az INA részvényeinek eladása és az irányítási jog átadása a Molnak.

DSK bocsánatot kért az IMF-től

Búcsúlatogatást tett a Nemzetközi Valuta-alap székházában a pénzügyet lemondott vezetője, Dominique Strauss-Kahn, akit a New York-i bíróság nemrég mentett fel a szexuális zaklatás vádjai alól. A bankár-politikus bocsánatot kért volt kollégáitól, amiért a botrány rossz fényt vet az IMF-re.

Ukránok támadtak rendőrökre

Ukrán állampolgárok támadtak intézkedő rendőrökre a záhonyi határállomáson. A rendőrök a kilépő oldal forgalmát felügyelték hétfőn, amikor egy ukrán rendszámú mikrobusz megpróbálta megelőzni a várakozó sort. A két rendőr megállította a járművet, és igazolatlan akarta a vezetőjét, aki azonban ellenszegült, többször feléjük rúgott és ütött. Az agresszív sofőr elleni intézkedést két másik ukrán férfi is megpróbálta megakadályozni, ezért a rendőrök erősítést hívtak. Végül egy 33 és egy 39 éves ukrán állampolgárt vettek őrizetbe, időközben távozott harmadik társukat még keresik.

Obama kivonja a katonákat Irakból

Az Egyesült Államok az év végéig hazavezenyíti az Irakban maradt katonáit és lezárja a háborút – erősítette meg tegnap Barack Obama amerikai elnök az Amerikai Légio nevű veteránszervezet minneapolis-i kongresszusán elmondott beszédében.

Lövöldözés Koppenhágában

Egy ember megsérült, egy pedig meghalt Koppenhágában, amikor lövöldözés tört ki a Västerbro negyedben egy meccset közelében. Egy szemtanú tíz-tizenöt lövésről számolt be az *Extrabladet* című újságnak. Azt mondta, két húsz év körüli fiút látott az ablakból, az egyik éppen pisztolyt dugott a nadrágszébebe.

Véres ünnep ramadán után

Hét emberrel végeztek a szíriai biztonsági erők tegnap, a muszlim böjti hónapot lezáró háromnapos ünnep első napján. A kormány a ramadán alatt különösen ügyelt arra, hogy a napkelte után napnyugtáig tartó böjtöt megtörő éjjeli imák és összezejövek ne forduljanak át tüntetésekké. Szíriában március közepe óta több mint 2200-an haláltak meg a biztonsági erők és a civilek közötti összecsapásokban.

„Bátorító hírek” Líbiából

Meghalt egy fiú, született egy lány az elűzött diktátor családjában

Gy. Z.

Moammer el-Kadhafi még mindig fenyegetést jelent a líbiai lakosságra nézve, ezért előre folytatódik a NATO küldetése – jelentette ki tegnap Brüsszelben Oana Lungescu. A szövetség szóvivője emlékeztetett arra, hogy hármas feladatot látnak el Líbiában az ENSZ Biztonsági Tanácsának felhatalmazása alapján: gondoskodnak a repülési és a tengeri fegyverszállítási tilalom betartásáról, valamint katonailag közbelépnek, ha a polgári lakosságot támadás éri vagy fenyegeti. A sajtótájékoztatón élő videókapcsolatot teremtettek a líbiai NATO-műveleteket irányító nápolyi központtal, ahonnan Roland Lavoie kanadai ezredes elmondta, hogy az atlanti szövetség katonai műveletei immár leginkább a Szirt városához vezető korridorra irányulnak, ahol a Kadhafihoz hű maradék erők húzták meg magukat. Az ezredes közölte: az elmúlt órákban olyan jelentéseket kaptak, hogy megbeszélésekre került sor a Kadhafi-ellenes és a Kadhafi-párti erők között; ezeket a híreket Lavoie „bátorítóknak” nevezte.

Gyarapodott a család

A kanadai ezredes nem tudta megerősíteni azokat a híreket, amelyek szerint egy Tripoli melletti összecsapásban megölték Kadhafi egyik fiát, Hamiszt. A hírt korábban a líbiai felkelők kormánya jelentette be. A 28 éves Hamisz, az eddigi líbiai vezető legfiatalabb fia a hadsereg egyik elit alakulatának a parancsnoka volt.

Hétköznapok a Kadhafi nélküli Líbiában. Rendszeresen sorok kígyóznak az egészséges ivóvízért

Kadhafi felesége és három gyermeke hétfőn algériai területre lépett – jelentette be közleményében az algériai külügyminiszterium. Szafia, valamint lánya, Aisha, illetve fiai, Hannibal és Mohammed, valamint az ő gyermekeik reggel átlépték az algériai-líbiai határt – állt a dokumentumban. Aisha egyébként egy nappal azt követően, hogy a család elmenekült Líbiából, egészséges kislánynak adott életet.

Az ANSA olasz hírügynökség hétfőn líbiai diplomáciai forrásokra hivatkozva arról adott hírt, hogy az ezredes Tripolitól száz kilométerrel délkeletre, Bani Valídban tartózkodik két fiával, Szaádival és Szaif al-Iszlámmal együtt. Bani Valíd továbbra is hű Kadhafihoz. Szombaton egy 60-

80 autóból álló konvojt láttak a település irányába haladni. Az információt az ENSZ főtájkárának, a Biztonsági Tanács elnökének, illetve Mahmúd Dzsibrilnek, a líbiai Átmeneti Nemzeti Tanács (ÁNT) elnökének is tudomására hozták. Kadhafi, akit nem láttak egy hete, Tripoli ellenzéki kézre kerülése óta, továbbra is veszélyt jelent Líbiára és az egész világra – hangoztatta az ÁNT vezetője hétfőn egy dohai tanácskozáson.

Kadhafi bizalmasa volt

Repedezik a felkelők koalíciója Líbiában, írja a *The Guardian*. A brit lap abból következtet erre, hogy a miszratiai lázadók Tripoliban állomásozó csapataik kivonásával fenyegetőztek arra az

esetre, ha az Átmeneti Nemzeti Tanács valóban Albarani Skalt nevezi ki a felszabadított főváros biztonsági főnökének. Skal a líbiai hadsereg tábornokaként a hadsereg 32. dandárának, a Kámisz-brigádnak volt az egyik vezetője. Az egyik Kadhafi fiú, Kámisz irányította dandár ostromolta Miszratát, a harcokban szándékosan bombázott lakónegyedeket is.

Az ÁNT szerint Skal, aki korábban valóban Kadhafi bizalmasa volt, május óta értékes információkkal segítette a lázadókat, valójában átállt. Ezért is neveznek ki őt előljárónak. Miszratában hétfő reggel kezdődtek tüntetések Skal kinevezése ellen. A tiltakozók szerint Skal kinevezése a mártírok megcsúfolása lenne. ◀

Iré, az Isten figyelmeztetése

Hírösszefoglaló

Isten kezét látja az Egyesült Államok keleti partját sújtó hurrikán és földrengés mögött Michele Bachmann, a republikánusok egyik elnökjelöltje, a Tea-délután (Tea Party) mozgalom „ikonja” (képünkön), aki szerint az égiek így próbálták meg felhívni a politikusok figyelmét az amerikai problémáira. Bachmann egy vasárnapi politikai gyűlésen félig-meddig viccesen azt mondta: „Nem tudom, mit kellene tennie még Istennek, hogy a politikusok felfigyeljenek rá. Volt egy földrengésünk és egy hurrikánunk. Azt mondta: elkezdtek végére hallgatni rám?” „Hallgassatok az amerikaiakra, akik most ordítanak” – folytatta, hozzátéve, hogy a választók a „súlyos elhízással küzdő” kormány méretének csökkentését követelik. A keresztény jobboldal ultrakonzervatív képviselőjének kijelentéseit hétfőn felkapta az amerikai sajtó. Pat Robertson televíziós műsorához hasonlította Bachmann a *New York Magazine*, míg a *The Washington Post* blogjában arra emlékeztetett, hogy Bachmann nem először beszélt az égiekkel, hiszen már elnökjelöltségét is isteni akaratként állította be. A *WP* munkatársa ironikusan emlékeztetett a második parancsolatra, amely így szól: Isten nevéért hiába ne vedd.

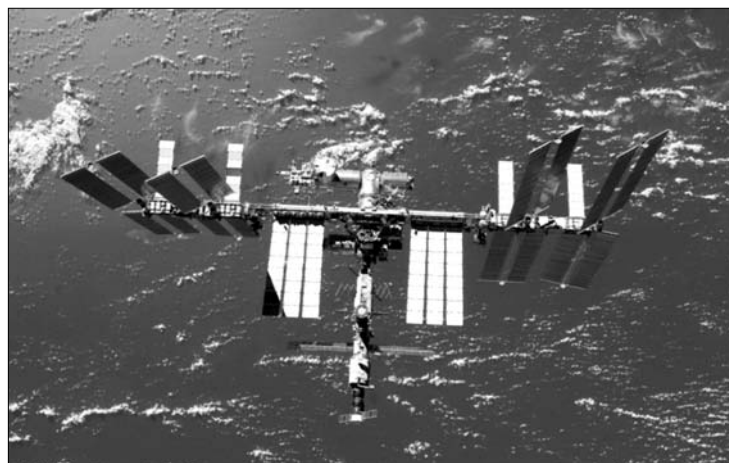
A politikus asszony eddigi pályafutása a már említett példákön kívül is számtalanszor adott okot az elképülésre. Néhány hete például a hollywoodi filmek világhírű western-hősét, John Wayne-t sikerült egy azonos nevű sorozatgyilkossal összekevernie. Egy pénteken nyilvánosságra hozott közvélemény-kutatási adat szerint a republikánusok elnökjelöltségéért folytatott küzdelemben Bachmann a negyedik helyre sorolják a választópolgárok. Az élen Rik Perry texasi kormányzó áll, őt követi Mitt Romney. A harmadik helyet pedig a Bachmannhoz hasonlóan ugyancsak elszólásairól híressé vált korábbi alaskai kormányzó és republikánus alelnök-jelölt, Sarah Palin, a Tea-délután mozgalom másik ambíciózus vezetője szerezte meg, bár indulását hivatalosan még mindig nem jelentette be. ◀

Kiürítik a NASA űrállomását

ÚMSZ

Bizonytalan időre kiürítik novemberben, de akár örökre is elnéptelenedhet a Nemzetközi Űrállomás (ISS), miután egyelőre nincs mivel odautazni, váltani a személyzetet – jelentette be hétfőn az amerikai űrhivatal. Mivel a NASA nyugállományba helyezte flottáját, űrhajósai szeptember 22-én repültek volna az űrbe a Szojuz fedélzetén, ám ezt a teherűrhajó legutóbbi balesete után megtagadták. A személyzet kijelentette, orosz űrhajóval nem repülnek. Addig, amíg ki nem derül, mi okozta a balesetet, senki nem utazik, a fenn lévő nemzetközi csapatnak pedig lejár a küldetése. Az ISS 11 éves történetében

ilyesmire még nem volt példa és eddig az oroszok rakétái is rendszerben működtek. A 16 ország által igen drágán üzemeltetett bázist még legalább tíz évig üzemeltetni akarták tartani, egyedül a Columbia nyolc évvel ezelőtti tragédiája után került szóba a kiürítés. „Könnyelműség volt a legközelebbi űrhajó-generáció elkészülte előtt földre vezényelni a flottánkat” – ismerte el az ISS küldetésért felelős NASA-szakember, Mike Suffredini. – „Senki nem számított az orosz rakéták sorozatos hibájára, de nem kockáztunk. Attól félünk, hogy amíg nem lesz ember fönn, akár a kis hibák is maradandó károsodást okozhatnak és végképp használhatatlanná válik az ISS. ◀

Elnéptelenedik az ISS? Az amerikaiak nem akarnak orosz űrhajóval repülni

Az MPP keresi az EMNT kegyét

Antal Erika

► Tisztújítás nélküli kongresszust tart a hétvégén Marosvásárhelyen a Szász Jenő vezette Magyar Polgári Párt (MPP). Az önmagát erdélyi jobboldalnak tituláló alakulat országos tanácskozásán a párt önkormányzati képviselőiből létrehozhatnak egy olyan testületet, amely – részlegesen átvéve a pártvezetés hatásköreit – az elnökséggel közösen koordinálja majd az önkormányzati munkát. Alulról jövő kezdeményezésként ugyancsak megalakul a megyei elnökségek koordinatív testülete, amelynek feladata lesz a területi szervezetekben megfogalmazódott javaslatok megtárgyalása és az elnökség elé terjesztése. „Elsősorban a 2012-es választásokra fogunk koncentrálni” – mondta el lapunknak Fazakas Tibor. Az MPP alelnöke kifejtette, hogy a marosvásárhelyi kongresszus másik fontos célkitűzése a jobboldali összefogás megvalósítása. „Csak akkor tudjuk az RMDSZ-t tárgyaláshoz késztetni, ha a jobboldalt nem aprózzuk fel. Az egyik szövetségesünk az Székely Nemzeti Tanács” – fogalmazott az ÚMSZ-nek Fazakas, aki a jövőt egy olyan jobboldali keresztény és nemzeti összefogásban látja, amelyet „nem az érdekek, hanem az elvek fognak vezérelni”. Hozzátette: ebben hely van az EMNT-nek is, amelyre, ha sikerül pártként bejegyezni, akkor szövetségesként tekintenek, ha pedig a Tócs László EP-alelnök vezette szervezet nem indulhat a választásokon, akkor „nyitva állnak a kapuk és a listák is előttük”. ◀

Elhunyt Pálfi Zoltán

Sipos M. Zoltán

► Hétfőn este a kolozsvári 1-es számú sebészeti klinikán elhunyt Pálfi Mózés Zoltán RMDSZ-es képviselő, a Kolozs Megyei Tanács korábbi alelnöke. A 67 éves Pálfi két hete került kórházba, miután magas vércukorszint miatt kómába esett. A mővidéki választási körzetből országos visszaosztással parlamenti mandátumot nyert Pálfi Mózés Zoltán 1943-ban született Kolozsváron, két gyerek apja. 1989-ig meteorológusként dolgozott a kolozsvári repülőtéren, 1990-tól az RMDSZ tagja.

Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke szerkesztőségünkbe eljuttatott részvénylívánításban búcsúzott Pálfi Mózés Zoltántól. „Megrendüléssel értesültünk kollégánk, az RMDSZ Kolozs megyei képviselője, Pálfi Mózés Zoltán elhunytáról. Az

RMDSZ alapító tagja volt, 1989 decembere óta a Szövetség hiteles és fáradszóró munkatársaként tevékenykedett. 1996 és 2004 között a Kolozs Megyei Tanács RMDSZ-frakciójának a tagja, 2004 és 2008 között pedig a Megyei Tanács alelnöke volt. 2008-tól az RMDSZ parlamenti képviselője, a Honvédelmi, közrend és nemzetbiztonsági szakbizottság tagja. Az erdélyi magyar közösség iránti elkötelezettsége példaértékű marad mindannyiunk számára. Képviselőként, munkatársaként és barátként is búcsúzzunk tőle” – írja Kelemen Hunor, majd az RMDSZ országos vezetősége nevében őszinte részvétét fejezi ki a gyászoló családnak.

„Pálfi Zoltán volt egyike azoknak, akik 1989-ben aláírták az RMDSZ alapító iratát és azóta szakadatlanul a szövetség keretében vállalt munkát. Főleg a fiatalokat, köztünk engem is bátorít-

tott és igyekezett minél több fiatalat az RMDSZ munkájába bevonni. Hiányát még sokáig érezni fogjuk” – mondta el lapunknak Máté András Levente, a Kolozs megyei RMDSZ elnöke. A kincses város RMDSZ-szervezetének elnöke, László Attila szerint Pálfi halálával nagy veszteség érte a helyi, a megyei és az országos RMDSZ szervezetet is. „Eltávozásával nagy úr keletkezett a Szövetségben, nekem személyesen nagyon hiányzik” – fogalmazott az ÚMSZ-nek Kolozsvár alpolgármestere. Mint megtudtuk, a hétfő este elhunyt képviselőt a család keresésére csütörtökön délelőtt a Házsongárdi temető kriptájában ravatalozzák fel, a kolozsváriak itt vehetnek végső búcsút Pálfi Zoltántól. Földi maradványait aznap a család kérésére szülőfalujá, Tordaszentmihály temetőjében helyezik örök nyugalomra. ◀

Pálfi Mózés Zoltán 2008-ban nyert képviselői mandátumot, korábban a Kolozs megyei tanács alelnöke volt. Fotó: Toľán Levente

RMDSZ-külpolitika: kisebbségi tematika s nemcsak

S. M. L.

► Az RMDSZ és az európai intézmények, valamint az Európai Néppárt (EPP) közötti kapcsolatrendszer kiszélesítéséről tárgyalt tegnap Bukarestben az RMDSZ külügyi tanácsa. A Borbély László politikai alelnök vezetésével ülésező testület tagja, Korodi Attila képviselő – a képviselőház külügyi bizottságának elnöke – lapunknak elmondta: a tanácskozás a kisebbségi tematikájú európai állampolgári kezdeményezés elfogadására irányult. A szeptemberben elkezdődő folyamat lebonyolítása céljából, az RMDSZ szakértői csoportot jelöl ki, melynek tagjai európai szakemberekkel közösen dolgozzák ki a kezdeményezés szövegét, illetve terjesztik az Európai Bizottság elé. „Történelmi jelentőségű kezdeményezésről beszélünk: amint az általunk javasolt szöveget az Európai Bizottságban elfogadják, Európa bármely állampolgára egyénileg kezdeményezhet kisebbségi tematikában különböző intézkedéseket” – hangsúlyozta Borbély a tanácskozás végén. Mint hozzátette, hogy a kezdeményezés eredményes kivitelezése érdekében az RMDSZ több európai kisebbségi képviselővel folytat a közeljövőben tárgyalást ebben a témakörben. Ami a napi teendő-

ket illeti, a külügyi tanács tagjai megegyeztek abban, hogy hatékonyabbá kell tenni a kommunikációt az ország határain belül, de nagyobb hangsúlyt kell fektetni az Európában, de a világ többi részében működő magyar szervezetekkel való kapcsolattartásra. „A helyzetelemzés során megállapítottuk, hogy az RMDSZ EPP-tagságából fakadó kapcsolatrendszer kell megerősíteni, és egy következő fázisban kerülhet sor a Románia külpolitikájában való hangsúlyosabb részvétel kialakítására” – fejtette ki az ÚMSZ kérelmére Korodi Attila. A képviselőház külügyi bizottságának elnöke egyébként a román diplomáciai külképviseletvezetők ma kezdődő évi találkozásán is felszólal, ahol hangsúlyozni készül a külügyi missziók költségvetése növelésének szükségességét. Felvetésünkre Korodi kifejtette, egy magára valamit adó ország nem engedheti meg magának, hogy elhanyagolja a külpolitikáját, a tavalyi drasztikus megszorításokat pedig elhibáztak vélte. „A külügynek van a legkisebb költségvetése, miközben az elvárások a legnagyobbak” – tette hozzá a képviselő, aki szerint az RMDSZ nem adta fel azt a többször is hangoztatott célját, hogy magyar tisztségviselőket juttasson Románia külmisszióinak vezetői pozícióba. ◀

Szakaszos Schengen-bővítés?

M. Á. Zs.

► Elfogadható kompromisszumnak nevezte tegnap Teodor Baconschi román külügyminiszter a Schengen-övezethez való két szakaszos csatlakozást. A nagykövetek éves találkozásán a román diplomácia vezetője reményét fejezte ki, hogy az uniós igazság- és belügyminiszterek következő, szeptemberben esedékes ülésén a tagállamok mindegyike rábólint arra a javaslatra, amelynek eredményeként Románia és Bulgária előbb légi kikötőin keresztül, majd második szakaszban a szárazföldi és vízi határátelőkön

is a Schengen övezet tagjává válna. „Remélem, hogy a tagállamok tiszteletben tartják a játékszabályokat és a Schengen-bővítés témáját 'nem ejtik foglyul' mindenféle belpolitikai, populista nyilatkozatok. A lengyel EU-elnökség támogatja a határmentes övezetbe való csatlakozásunkat, tehát bizakodó vagyok” – fogalmazott Baconschi. A külügyminiszter elvárja a csatlakozást korábban elváró tagállamoktól, hogy „előtérletek nélkül” tanulmányozzák át az igazságügyi reformról készített legutóbbi jelentést, amely megállapította, hogy a román igazságügyi reform jó úton halad. ◀

„Felix” köszöni Basescunak

ÚMSZ

► A legfelsőbb bíróság végleges és visszavonhatatlan határozattal hagyta helyben azokat az alsóbb szinten hozott döntéseket, amelyek megállapították, hogy Dan Voiculescu, az Antena sajtótröszt tulajdonosa, a Konzervatív Párt alapító elnöke besúgóként együttműködött a Szekuritáttal. A taláros testület által tegnap nyilvánosságra hozott indoklás leszögezi, hogy az ügyet tárgyaló bírók törvényesen jártak el, figyelembe vették mind a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS), mind pedig a Dan Voiculescu által bemutatott bizo-

nyítékokat, és ennek alapján utasították el a sajtómogul fellebbezését. Az immár jogerőre emelt bírósági végzés szerint megfellebbezhetetlen bizonyítékok vannak arra, hogy a konzervatív szenátor Mircea, illetve Felix fedőnéven jelentéseket írt rokonairól és ismerőseiről, tehát együttműködött a kommunista titkosszolgálattal. Dan Voiculescu tegnap nyílt levélben „köszönte meg” Traian Basescu államfőnek, hogy az általa irányított állami intézmények támadásai révén megerősítette pozícióját. „Az ellenem folytatott hadjáratával akaratlanul is a legjobb PR-ügynökkommé vált” – a jegyezte meg Voiculescu. ◀

Tüneti kezelés

Minden bizonnyal léteznek olyan statisztikák is, amelyek számszerűen rögzítik, hogy az elmúlt két évtizedben hányszor jelentettek be Romániában változást a minisztériumok élén. A

Székedi Ferenc rangsorban az első helyet minden bizonnyal az Egészségügyi Minisztérium foglalná el, a sűrű minisztercserre pedig azt igazolja: nem személy-, hanem rendszerfüggő ez a terület. Pontosabban még mindig nem sikerült olyan működőképese egészségügyi intézményrendszert kidolgozni, amely képes a nagy büvénymutatványra: a mindenki számára egyaránt érvényes alkotmányos egészségvédelmi elvet egyeztetni tudja a piactudományok követelményeivel, az ország költségvetésével, az orvos- és más egészségügyi szakmák helyzetétől tartásával, valamint az érdekeknek az a szerzőgazdó és nehezen követhető tömkelegével, amelyek a legkülönbözőbb formában a gyógyszerek, valamint más egészségügyi kellékek és felszerelések kereskedelmében összpontosulnak.

Románia Közép-kelet Európában nincs egyedül az egészségügy gondjaival-bajaival, elegendő ha csupán az általunk jobban ismert magyarországi helyzetre gondolunk: ott megpróbálták bevezetni, majd népszavazással elvetették azt a vizitdíjat, amelyet kifejezetten nagy-üggyel bajjal meghonosítottak. Ott az egyik kormányzat megpróbálta decentralizálni, sőt magánosítani a hálózatot, így próbálva költségvetést kiegészítő forrásokat bevonni, a másik pedig a nép elleni merényletnek tartotta, és adott mértékben újra próbál egészségügyet, oktatást központosítani. A frissen végzett orvosok Magyarországon támogatásért pályázhatnak, ha fogadalmat tesznek, hogy hosszabb távon is otthon maradnak, de a lehetőség majdnem senkit nem érdekel.

Romániában az egyetemek padjaiból kilépett orvos-évfolyamok hagyják el szinte teljes egészében az országot, a hat év utáni rezidencia-rendszer többszöri módosítása ezen mit sem segített, viszont éppen 2011-re sikerült nagy ügyel-bajjal átvinni a kórházak decentralizációját, és a helyhatóságokra bízni vagy a nyakukba varrni, hiszen már ez is értelmezés kérdése. A családorvosok és a gyógyszerészek, vagy éppen a kórháználkülsőtől rettegő betegek vissza-vissza tévő panaszokórusa pedig úgyszintén azt igazolja, hogy távol még az az idő, amikor az egészségügyi rendszer minden szereplője megtalálja a maga helyét a rendszerben. A két szomszéd vár, az Egészségügyi Minisztérium és a Biztosító legutóbb megint módosítani próbált a köztük fennálló viszonyrendszerben, de a kilátások továbbra is meglehetősen borúlátók. Nagy valószínűséggel az új miniszter is csak cáfolni tudja a népi bölcsességet: hiába új a seprű, hiába próbál jobban seprni, a terület nem tisztul. A valóban működő egészségügy ugyanis Románia – és Magyarország – gazdasági fejlettségének a függvénye. Amíg a gazdasági növekedés nem indul be, addig minden új miniszter amolyan hidegvizes borogatás: nem okozati, hanem tüneti kezelés.

Román lapszemle

Harry angol herceg ismét kirúgott a hámból: ezúttal egy horvátországi nyaralóhelyen fogyasztott olyan sok alkoholt, hogy egyensúlyát elvesztve a szórakozóhely úszómedencéjében kötött ki (*Románia liberá*) ► Egy kilométeres hosszúságú sípálya várja idén télen a Kovászánára látogatókat. A helyi hatóságok 20 ezer euróért másodkézből egy felvonót is beszerettek (*Evenimentul zilei*) ► Több mint háromezer muzulmán ünnepelte meg a fővárosi Dinamo stadionban a ramadan végét. A romániai muzulmán hitközösségek minden résztvevő után 2 lejes díjat fizetnek a létesítményt birtokló belügyminisztériumnak. (*Puterea*)

Románia – az „aranyos”

Traian Băsescu államfő verespataki látogatása alkalmával ismét kiállt az itteni aranybánya beindítása mellett – szembeszállva ily módon hazai és nemzetközi környezetvédők, akadémikusok, kulturális szakemberek véleményével.

Bogdán Tibor

▶ A román államfő szerint a Román Nemzeti Banknak növelnie kell aranytartalékait, amelyet a jelenlegi 103 tonnáról, mintegy megkétszerezve, 200 tonnára kell emelni.

Az „elit” soraiban

Az államfőt az aranykészletek tekintetében a központi jegybank kormányzója, Mugur Isărescu figyelmeztetése sem érdekelte, miszerint a nemzeti bank valutakészletében az aranytartalék részarányának nem szabad túlhaladnia egy bizonyos optimális szintet.

Románia aranykészletei tekintetében mindvégig jól állt: jelenleg világviszonylatban a 33. helyen található, 103,7 tonnás tartalékainak értéke 3,767 milliárd euró, a világ összértékének 10 százalékával egyenlő.

Volt idő azonban, amikor az ország aranykészletei szempontjából a világ „előkelő” hatalmainak klubjába tartozott.

A 19. század végén, nem sokkal létrehozása, 1880

után a nemzeti bank 10,5 tonna arannyal rendelkezett, a készlet azonban folyamatosan gyarapodott. Öt esztendő alatt ez a mennyiség megkétszereződött, 1905-ben már 22,5 tonnára emelkedett. A történelmi rekordszintet 1940-ben érte el, ekkor a központi jegybank kincstárában 140 tonna aranyat jegyeztek. Románia abban az esztendőben több arannyal rendelkezett, mint Olaszország, Görögország, Brazília, Japán és Norvégia; aranykészletei szempontjából a világ 12. országa volt, annak ellenére, hogy az első világháború idején Oroszországba menekítette kincstárát – amely mindmáig ott maradt, a visszaszolgáltatását sürgető román kérelmek ellenére. Így aztán az ország 1920-ra csupán nem egészen két tonna arannyal maradt, igaz, újabb öt év elegendő volt számára ahhoz, hogy készleteit közel 73 tonnára tornássa fel.

Arany – az „aranykorszakban”

A második világháborút követő kommunista hata-

lomátvétel idejéből egészen a hetvenes évek derekáig az aranykészletről nincsenek hivatalos adatok, az akkori kormányok szigorú államtisztokként kezelték azokat. A titoktartásnak az vetett véget, hogy az ország 1973-ban tagja lett a Nemzetközi Valutaalapnak, így közölnie kellett aranykészleteinek pontos helyzetét. A Bukarest által a valutaalapnak kiadott adatoknak megfelelően a román állam akkoriban 71 tonnás tartalékkal rendelkezett. A Ceausescu által bevezetett megszorítások és általános takarékoság körülményei között ez a mennyiség folyamatosan nőtt és 1985-re már elérte a 119 tonnát. A kommunista rendszer időszakában ez volt a csúcspont, a nyolcvanas évek közepétől ugyanis

az aranytartalékok jelentősen megfogyatkoztak, miután a diktátor úgy döntött, hogy a Román Nemzeti Bank tartalékainak eladásából is törleszti az ország küladósságait. Az ország 1987-ben már csak 48, egy évvel később csupán 45 tonna arannyal rendelkezett.

Ugyanakkor jelentősen felgyorsították az arany kitermelését, Ceausescu évi 4 tonna nemesfém felszínre hozatalára adott utasítást, jöellehet az elavult technológia miatt a kibányászás és feldolgozás költségei jócskán meghaladták a kinyert arany értékét.

A trend csupán az 1989. évi rendszerváltást követően változott meg, amikor is a központi jegybank nemesfémkészletei ismét növekedni kezdtek. Első lépésként a

központi jegybank 1990 végén 20 tonna aranyat vásárolt fel.

Hagyományok

Romániában az arany kitermelésének nagy hagyományai vannak. Ennek legfőbb oka az, hogy az ország általában igen gazdag nemesfémekben. Az első ilyen vonatkozású hivatalos felmérés a két világháború között készült, ekkor a szakemberek – az akkori műszaki és tudományos lehetőségek körülményei között – úgy vélték, 53 tonnányi arany bányászható ki Romániában. Ebből 23 tonnát biztosra mondtak, 30 tonna kitermelését pedig valószínűnek tartották.

Az aranybányászat így rohamosan fejlődött Romániában.

Aranyiszapot mosó romániai bányászmeister az 1980-as évek elejéről

Fotó: archív

ban. Míg 1919 és 1920 között mindössze 750 kilogramm aranyat hoztak felszínre, addig ez a mennyiség 1931-ben már elérte a 3200 kilogrammot. A legnagyobb aranybánya-társaság abban az időben a Mica cég volt, a kitermelt össz mennyiség csaknem 70 százalékával, a fennmaradó 30 százalékon néhány állami és magánvállalat osztozott. Az aranybányászat elsősorban a Nyugati-Érchegeységben, valamint Nagybánya környékén virágzott.

Az aranykitermelőknek azonban meg kellett birkózniauk egyrészt a pénzügyi piacokon eluralkodott bizonytalansággal, másrészt pedig azzal a körülménnyel, hogy a Román Nemzeti Bank mélyen áron alul vásárolta fel a nemesfémeket. A Mica társaság 1924-ben keltezett jelentéséből kiderül, hogy az általuk felszínre hozott aranyat a világgiazi áránál 13,5 százalékkal olcsóbban kényszerültek eladni a központi jegybanknak. Ugyanakkor az állam szüntelenül emelte a kitermeléshez szükséges robbanóanyagok árát, a kitermeléseknek pedig meg kellett küzdeniük a tolvajokkal is. A két világháború között olyan eset is előfordult Romániában, hogy a csempészek egyike egyetlen útja alkalmával 40 kiló aranyat vitt ki Párizsba. Ugyanakkor megszorított azoknak a személyeknek is a száma, akik kéthetenként 15-20 kiló aranyat adtak el romániai bankoknak. ◀

Érdekes diplomáciai jelentések Budapestről

A WikiLeaks hétvégén nyilvánosságra hozott 20 ezer újabb amerikai nagykövetségi táviratot, amelyek között több magyar érdekeltégű is szerepel.

Gy. Z.

„Náci Barbi”

▶ A WikiLeaks által nyilvánosságra hozott egyik 2008-as irat a magyar devizahitelekkel foglalkozik. A dokumentum kitér arra, hogy Simor András Ápril Foley amerikai nagykövettel folytatott megbeszélésén többek között arról beszélt, hogy a devizahiteleket nem kell megmenteni, mert „meg kell tanulniuk, hogy nincs olyan, hogy ingyen ebéd”. Az aktuális helyzetet elemezve a távirat beszámol arról is, hogy Gyurcsány Ferenc akkori miniszterelnök megállapodott a Bankszövetséggel abban, hogy a forint gyengülése és a frank erősödése miatt megugrott törlesztőrészletek hatása alól meg kell próbálni védeni a lakosságot. Ezt úgy képzelték el, hogy lehetőséget biztosítanak a futamidő-hosszabbításra és a devizahitelek átváltására forint alapúra.

A 2007. január 30-án keltezett amerikai nagykövetségi távirat a befolyásos magyarországi hölgyeket veszi számba. A lista első helyén Dobrev Klára, az akkori miniszterelnök, Gyurcsány Ferenc felesége szerepel. Az amerikai nagykövet Ápril Foley befolyásos, a kormányfő informális tanácsadójának számító személyként írja le Dobrevet. A lista második helyén Szili Katalin akkori házelnök neve olvasható, akivel kapcsolatban kiemelik, hogy nem lett államfő, házelnöki pozíciójában pedig sokat utazik és nagy figyelmet fordít a határon túliak integrációjára. A dobogó harmadik helyét Dávid Ibo-lyá MDF-elnök szerezte meg, akit az egyik legnépszerűbb magyar politikusként jellemeznek az iratban. Kritikusan hozzászól: sokkal népszerűbb és karizmatikusabb saját pártjánál is. A ne-

gyedik helyen Göncz Kinga külügyminiszter szerepel, akit a Gyurcsány-kormány egyik meglepetésembereként jellemeznek. Rámutatnak a táviratban, hogy az egykori államfő lánya inkább szociális területen jártas, a diplomáciai téren ismeretlenül mozog, amit az ellenzék rendre szóvá is tesz.

Morvai Krisztina még az EP-választás után, 2009. júniusában tartott sajtóreggelit külföldi tudósítónak, erről számol be az egyik diplomáciai távirat. Morvai a beszélgetésen civilként, emberi jogi, illetve nőjogi aktivistaként definiálta magát.

A távirat szerint a magyar médiában „Náci Barbiként” aposztrofált jobbikos képviselő egyaránt képes magas szintű diskurzusra és a legkeményebb antiszemita retorikára. A távirat azzal zárul, hogy a szélsőjobb Morvai személyében egy olyan tehetséges vezetőre lelt, akit nem lehet egykönnyen besorolni és nem szabad alábecsülni.

A zavaró elem

A korrupció visszaszorítását és a szerinte bűnözői

körökkel kapcsolatban álló politikusokkal teli magyar közélet tisztulását várta Erdő Péter bíboros, esztergomi érsek a 2010-es választások utánra – derül ki egy 2009-es jelentésből. Erdő az amerikai nagykövetségen arról is beszélt, hogy a papokat óvta a benne is félelmet keltő Magyar Gárdától.

Kritizálta a Gyurcsány-kormányt, széles körben elterjedt korrupcióról beszélt, a politikai elitet, szervezett bűnözői csoportokhoz kötötte Erdő Péter, amikor 2009-ben az amerikai nagykövetség ügyvivőjével beszélgetett. A jelentés azt is leírja: a bíboros értékelte, hogy az akkor kormányzó Bajnai-kabinet fellépett a szélsőséges csoportokkal szemben és hogy elfogták a romagyilkosságok gyanúsítottjait.

Ugyanakkor szerinte a rasszizmus nem olyan súlyos az országban, mint amilyennek látszik és a helyzetet csak a sajtó dramatizálja – olvasható a jelentésben.

A Jobbikot „zavaró elemnek” nevezték, a Magyar Gárda megalapítását pedig előre kiszámított, okos döntésnek tartották az amerikai diplomaták.

„Annak nincs jele, hogy a magyar demokráciára bármi veszélyt jelentsen, de a szélsőjobboldali Jobbik felemelkedése és a hozzá köthető félkatonai alakulat, a Magyar Gárda aggasztó jele annak, hogy a gazdasági problémák hogyan tudják táplálni a szélsőséges nézeteket” – olvasható egy 2009-ben kelt táviratában. A WikiLeaks által nyilvánosságra hozott táviratok közül mintegy 25 foglalkozik a Jobbikkal, illetve a Magyar Gárdával, főleg a Gárda avatásairól és felvonulásairól olvashatók jelentések.

Virágzó emberkereskedelem

„Kis családi vállalkozások irányítják a magyarországi emberkereskedelmet, a bűnbandák főleg Nyugat- és Dél-Európába visznek prostituáltak szánt nőket” – rögzíti az a 2010-es értekezlet, amelyet az USA budapesti nagykövetsége készített. A témával több távirat is foglalkozik, az egyik szerint a 2009-ben Svájcba hurcolt prostituáltak több mint kétharmada magyar roma volt. Budapestnek ezért növelnie kell az ember-

kereskedelem áldozatainak nyújtott segítségét, akár közvetlenül, akár civil szervezeteken keresztül, és tovább kell képezniük az ezzel foglalkozó rendőröket, határőröket – áll a budapesti amerikai nagykövetség egyik tavaly februári jelentésében.

Az Egyesült Államok kiemelt figyelmet fordít az emberkereskedelemre, számos nagykövetségük ad ki éves jelentést a témában az adott országról és egy 2009 júniusában kiadott, titkos besorolású iratban is szerepel az emberkereskedelem, mint olyan téma, amelyet kiemelten figyelemmel kell kísérniük az USA magyarországi nagykövetsége munkatársainak. A külországokba irányuló emberkereskedelmet a schengeni zónához való csatlakozás könnyítette meg az amerikaiak szerint. A célszörök között Hollandia, Nagy-Britannia, Dánia, Németország, Ausztria, Olaszország, Spanyolország, Írország, Svájc és az Egyesült Államok is szerepel. A nagykövetség azonban összességében megállapítja, hogy Magyarország az elvárható mértékben felép az emberkereskedelemmel szemben. ◀

Lap-top

A nap címe. Az államfő zöld utat ad a projektnek. Traian Băsescu tiltakozással fogadták Verespatakon, *Cotidianul*

Magyarázat. Az államelnök verespataki munkalátogatása kiváló alkalmat ad nekünk 1. a kajánkodásra, 2. arra, hogy egész cím-összeállításokat idézzünk. Szóval Traian Băsescu odament. A *Cotidianul* címeiben még a következők olvashatók: Ponta szerint Băsescu közvetlenül érdekelt a verespataki aranykitermelésben; A verespataki projekt támogatói és ellenzői kis híján összeverekedtek; Romániának a kitermelt arany mindössze négy százaléka jut. Kommentárjaink: 1. Verespatakra nem volt nehéz elmenni, várjuk az államelnököt az Egyetem térére (ahogyan valamikor megígérte a néppel – jó, a románokkal – való rendszeres találkozásokat. 2. Nagyon kevés rossz maradt még, amit Traian Băsescu ne mondott volna rá a magyar miniszterekre. (Most éppen legyávázta őket.) És rendkívül kevés nagy horderejű elképzelése fogadható el az ország első nyilatkozójának az RMDSZ számára – az állam modernizálásától, az alkotmánymódosítástól és az ország területi felosztásától a szövetség belső ellenzékének nyílt támogatásáig. Na most már, itt vagy a mazochizmus valamiféle sajátos esetével állunk szemben magyar részről, vagy valamilyen számunkra megfejthetetlen hátsó játszma folyik, vagy pedig már egyszerűen senki sem veszi komolyan Traian Băsescu. A baj az, hogy ezek a lehetőségek még csak nem is zárják ki teljesen egymást.

Háborúúú... Adrian Cioroianu, volt külügy-miniszter és jelenlegi remek publicista nyugtalanító kérdése a *Dilema Veche*-ben: És ha a harmadik világháború megkezdődött már? A szerző természetesen a kibernetikai háborúra, a számítógépek feltörésére céloz. Nos, ha már háborúban élünk, van miért nyugtalanodni, de van okunk megnyugodni is: hiszen ha a világvége is ilyen észrevétlen lefolyású lesz, akkor nincs elveszve semmink.

Az utca nevű főpolgármester. Theodor Paleologuval készített interjút a *Kamikaze*, miután a kissé furcsa kormánypárti politikus bejelentette, hogy megpályázná a főpolgármesteri széket. Az önjelölésre az ad alkalmat, hogy ősi családjáról több mint száz éve utca van elnevezve Bukarestben. Visszatérünk.

Minden napra egy mondás

„A legtöbb ember nem az igazságot keresi, csak a maga igazát.” Karinthy Frigyes

Tanévkezdés

Horváth István

Van pénz, lesz pénz

„Én a szabadság embere vagyok. A szabadságé mindenütt és mindenben. E szó, »szabadság« földi bálványom.” Civilizáció nélkül Kossuth szerint lehetünk gyarmat vagy népfaj, de nemzet nem. A civilizációnak pedig legfőbb emeltyűje „az önálló nemzeti kereskedelem és a műipar”, holott ma (1845) kereskedelmünk nincs, s „a magyar kereskedők vagy csak kalmarok, vagy legföllebb a bécsi és trieszti kereskedőknek faktoraivagy aprólékos függeteg tőzsérei...” De éppen azért, mert az ipar- és kereskedelemnek nagy fontosságot tulajdonít, veszi rossz néven Széchenyitől, a „nemes gróf”-tól, hogy még az iparegylet és a kereskedelmi társaság létesítésében is gáncsot vetett eléje. Széchenyivel általában nagyon gyakran bocsátkozik hírlapi vitába, de vitatkozása sohasem támadó, hanem csupán védekező Széchenyi személyeskedő és maróan gúnyolódó kikezdéseivel szemben. Végigkísérhetjük Kossuthot az egész vaskos kötetben s nem találunk semmi egyébre, mint egymás után következő bizonyítékaira annak az alapos tudásnak, amellyel síkra szállt minden reformért, mely Magyarország gazdasági haladását biztosíthatta. És ha érvekből kifogyott ellenfele végül azzal állt elő, hogy honnét szerez mindehhez pénzt, akkor, ha egy percig sem habozott kijelenteni, hogy „van pénz, lesz pénz; nem hagy el a nemzet, s ha elhagyna, teremtünk az egekbe, s ha az ég elhagyja, a pokloból is!”... Kossuth Lajos a negyvenes évek legnagyobb közgazdásza volt. Iratainak 13. kötete erre a legerősebb bizonyíték.

Faragó Miksa: Kossuth Lajos iratai (Sajtó alá rendezte Kossuth Ferenc), Nyugat, 1911, 16. szám

SZELEMEMIDÉZÉS

Ókovács

Bírálatunk tárgya ezúttal nem a címben megjelölt Ókovács Szilveszter nevű egykori *Hírtévé*s szakember. Kevés tévévezető tapasztalattal csak annyit mondhatok róla, hogy a jobboldalinak elkönyvelt televíziós csatorna afféle Jolly Jokere volt azelőtt, láthattuk kulturális és politikai műsorokban. Rokonszenves fiatalember, akinek hibái és erényei mind következhetnek a pártajtó által támogatott követelményekből, avagy személyiségjegyei különösen alkalmassá teszik a jobboldali véleményformáló szerepre.

Nem a mi dolgunk eldönteni. A fülkeforradalomnak kinevezett országgyűlési választások után ez a fiatal ember egyszerre a *Duna Televízió* vezérigazgató székében találta magát. Hogy ott milyen intézkedéseket hozott, s mennyire vált be mint vezető, nem tudhatjuk, nem érte el az ingerküszöbünket ténykedése. De valószínű, hogy jól dolgozott, mert most hirtelen a Magyar Állami Operaház kormánybiztosa lett, személyesen a miniszterelnök bízta meg a feladattal.

Munkaköre, idézet a kormányhatározatból: "a kormánybiztos irányítja az Operaház működését és gyakorolja a főigazgatói jogkört; gyakorolja a munkáltatói jogokat az Operaház dolgozói tekintetében; felügyeli az Operaház vagyonkezelésében lévő állami tulajdonú ingatlanok működését, fejlesztését; felügyeli az Erkel Színház rekonstrukciós munkálatait; javaslatot tesz a fővárosi zenés színházi struktúra átalakítására; kidolgozza a magyar zenekultúra fejlesztésének koncepcióját, melyben a vezető szerepet a Magyar Állami Operaház tölti be".

Nem semmi – ahogy vidékiesen szoktuk mondani. Lám-lám szorgalommal és példás munkabírással ebben a mi rendszerünkben is felmutathatók a szédítő sebességgel felívelő karrieriek, a tehetséges emberek kellő ambícióval és szerénységgel felverte egy ország zenekultúrájának fejlesztését reformálhatják meg, miután a közszolgálati televízióban befejezték áldásos tevékenységüket.

Csak éppen emlékszünk arra, hogy Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter a nyár elején kinevezte az operaház igazgatóját saját hatáskörben, amely döntést személyesen Orbán Viktor sztorizóztott a Közigazgatási és Igazságügyi minisztériummal. A botrányos és egyben komédiába illő fejleményeket és részleteket nincs helyünk leírni ide.

Szemmel láthatóan is működik az ország, a miniszterelnöknek mindenre van rálátása, egyetlen csapással több gordiusi csomót képes átvágni. Ókovács Szilveszter még akár komoly kulturális ügyeket vihet sikerre, ha a magából érkező támogatás a továbbiakban is elkíséri. Bár kapásból tudnánk tucatnyi területet ajánlani, ahová jobban elkelne a kiemelt figyelem.

Krebsz János

Aranymondás

A sors fintorának is tekinthetnénk, hogy az arany nemzetközi jegyzése éppen akkor indult el hirtelen a lejtőn (két nap alatt 180 dollárral csökkent unciája), amikor az államfő egy hét leforgása alatt másodszer foglalt állást a verespataki aranybánya ügyében. Mint ismeretes, Traian Băsescu azzal állt ki a bányaprojekt mellett, ezúttal egyértelműen, hogy egyrészt Verespatakról töltik majd fel az ország aranytartalékát, másrészt román polgár biztonságban tudhatná magát a nemzetközi piacok viharával szemben, mihelyt a verespataki arany a Nemzeti Bank pánccsüvegébe került. Nos, dilettánsabb okfejtést nem sűrűn cáfoltak mostanában elemzők: hiába kapná állami vállalat – az egyébként törpe részesedést –, a Nemzeti Bank meg kellene hogy vásárolja az aranyat, természetesen piaci áron. Most éppen drágán...

Szerencsére az idő múlása nem veszi figyelembe a politikuskok argumentációjának érvényességét, így eltelt közben egy hét, és elnökünk új érvekkel

Szócs Levente

rukkolt elő: 4,2 millió alkalmazott nem tud eltartani 4,9 millió nyugdíjast. Hogy kerül ez ide? Lehet rajta meglepődni, de éppenséggel nem kell, elvégre Traian Băsescuról van szó. Persze attól a dolog még fájlhat. Bármennyire banálisnak tűnik tehát, újra el kell mondani: az alkalmazottak nem „eltartják” a nyugdíjasokat. Mondom ezt olyan emberként, aki következetesen fizeti a társadalombiztosítási hozzájárulást, miközben nem reméli megérni a nyugdíjt.

(Ahogy nő a várható élettartam, úgy emelkedik a nyugdíjkorhatár.) Az elnök a magyarázatot megfejtelte azzal, hogy a 4,2 millióból több mint egymillió állami alkalmazott, „tehát csak hárommillió termel”, vagyis nem ártana beindítani a verespataki bányát, mert „nem kérhetünk kölcsön a végtelenségig nyugdíjakra”. Így már világos az összefüggés, nem? Először a „nem termelő” állami alkalmazottokról. Az államfő műveletlensége közismert, ez esetben fájdalmas is, méghozzá nagyon. Ugyanis az alapvetően téves koncepció – az állami alkalmazott nem ter-

mel, hanem feléli a költségvetési forrásokat – áll a bérek 25 százalékos levágása mögött. (A jövedelmek a legtöbb esetben 35–40 százalékkal csökkentek.) Holott az állam igenis termel – még a jelenlegi, gyenge román állam is nyújt olyan szolgáltatásokat, amelyeket a magánszféra – jövedelmezőség hiányában, egyéb okokból – nem állít elő. A tankönyvek általában a védelmet és a közrendet hozzák fel, de említhetnék példaként egy újabb keletű szolgáltatást.

2007 óta az állam egyik fontos feladata az európai alapok lehívásának elősegítése – lenne, ha az államfő nem tekintené élvizsgáknak a programok lebonyolításában érintett tisztviselőket. Az eredmény, bár kétségkívül más okok is közrejátszanak: Románia alig tizedét hívta le a számára elkülönített alapoknak.

Azt mondják, akik értenek hozzá, hogy a bérek lefaragása nélkül ma jobban állnánk, nem lassult volna le annyira a gazdaság. Talán igazuk van, talán nem, ellenben biztosra vehető, hogy a verespataki aranybánya nem húzza ki Romániát a sárból, nem

lendíti fel a munkaerőpiacát, nem javítja látványosan a nyugdíjpénztár mérlegét, és nem szabadít meg a 3,5 milliárd eurós deficitől sem.

A legtárgyilagóbb elemző is látja, hogy Traian Băsescun pár hete úrrá lett az aranyláz. Hiába mondja, hogy évek óta következetesen kiáll a verespataki projekt mellett, az igazság az, hogy csak ritkán beszélt róla, ha szóba került, most viszont ő hozza szóba úton-útfélen. Hirtelen sürgős lett neki Verespata. És aligha a rengeteg munkahely, az aranytartalék és a 4 százalékos állami részesedés miatt!

Korodi Attila volt környezetvédelmi miniszter a napokban utalt rá: a kanadaiak (a Gabriel Resources vállalat egy román üzletemberé) nem siették el a bányanyitást. Sőt a volt miniszternek olyan érzése támadt, hogy szándékosan követte el hibákat az engedélyeztetés során, támadási felületet adva a projektet ellenző civil szervezeteknek. Korodi feltevése, a tőzsdei spekuláció valóban plauzibilis magyarázat, de ez már a múlté. Ujabb minden jel szerint a „kanadaiaknak” is sürgős Verespata. Biztosan őket is figyelmeztette az elnökünk, hogy fölfelé megy az arany ára...

Indul az őszi albérlethajsza

Antal Erika, Sipos M. Zoltán

► Nem növeli meg látványosan az albérletárakat az egyetemi városokban az őszi tanévkezdés. Az ingatlanügynökségek arról panaszkodnak: más években augusztus végére jelentősen megnőtt a kiadó lakások iránti kereslet, ám idén egyelőre elmaradt a diákok rohamja. Ennek egyik oka, hogy idén a kudarcos érettségi miatt kisebb az egyetemi hallgatók száma is.

Ezzel számol legalábbis Sanda Moldovan, az Ingatlanügynökségek Országos Szövetségének kolozsvári elnöke. „Kolozsváron telített az ingatlanpiac, és a csökkenő diáklétszám a kiadó lakások iránti keresletet is csökkenti” – nyilatkozta Moldovan a *Ziua de Cluj*-nak.

Kijelentését megerősítette az ŰMSZ-nek a kolozsvári Grup De Lux ingatlanügynökség egyik munkatársa is. Szavai szerint a pangáshoz hozzájárul, hogy a Kolozsváron tanuló diákok egy része nem valamelyik ingatlanügynökségtől kér segítséget amikor albérletet keres, inkább ismerősök révén, apróhird-

tések útján néznek kiadó lakás után. „Különösen idén nyáron volt nagy pangás, nagyon kevesen kerestek albérletet még idáig” – mondta el lapunknak.

Garzon 200 euróért

Mint megtudtuk, idén Kolozsváron az albérletárak enyhén estek tavalyhoz képest. Állapotától és felszereltségétől függően egy kétszobás lakás egyhavi bérleti ára 200 és 300 euró között mozog, míg egy jól felszerelt, bútorozott és extrákkal ellátott háromszobás tömbházlakás bérleti ára 300-350 euró. A garzonok lakbérére alacsonyabb: 120 – 200 euró. „Mióta Kolozsváron tanuló, soha nem vettem igénybe a lakásközvetítők szolgáltatásait, mindig egyéni úton vagy ismerősökkel közösen kerestem albérletet. Meg sem fordult a fejemben az a lehetőség, hogy esetleg egy ingatlanügynök is segíthet az albérlet megtalálásában. Ha albérletre van szükségem egyszerűen megvásárolom a hirdető újságokat vagy ismerősöknél érdeklődöm” – mondta el lapunknak egy Kolozs-

Albérlet kulcsa várhatóan nem kerül többé mint tavaly

váron tanuló egyetemista.

A kincses városba érkező golyók a Kolozsvári Magyar Diákszövetség (KMDSZ) Palota és Kunyhó albérletkeresési internetes oldaláról (pek.kmdsz.ro) is kapnak segítséget. A tapasztalat azt mutatja, hogy ezt a lehetőséget nem csak az elsőévesek használják előszeretettel, nagy népszerűségnek örvendő a szolgáltatás az idősebb diákok körében is. Talpas Botond, a KMDSZ elnöke lapunknak elmondta, még nem tapasztalják az albérlet utáni hajsztát. Tájé-

koztatása szerint a diákok a fesztivál időszak után érkeznek vissza a városba, ki pótvizsgákra, ki egyetemi helyét elfoglalni és lakást keresni. A Palota és Kunyhó portált főleg azok a diákok veszik igénybe, akik nem kaptak bentlakást. „Ez az egyik legkeresettebb szolgáltatásunk, mint ahogy a honlap nézettségéből is kiderül. Egyelőre még ajánlatokat lehet találni a honlapon, szeptember elejétől indul be és eltart október elejéig az albérlet-keresési hullám” – mondta Talpas.

Marosvásárhelyen van kereslet

A marosvásárhelyi ingatlanügynökök azonban nem panaszkodnak. Egyikük, Trella-Várhelyi Tamás lapunknak elmondta, a nyár folyamán valamennyi egyetemhez közeli lakást kiadtak már. Egy bútorozott, saját hőközponttal rendelkező garzonlakás bére 100-150 euró, míg egy hasonlóan jól felszerelt kétszobásé akár 200 euróra is felmehet. A lakásügynök tájékoztatása szerint más városokkal ellentétben Marosvásárhelyen nagyobb a kereslet, mint a kínálat, ezért szinte valamennyi kiadó lakás elkel őrrel, tanévkezdés előtt. Azokban a negyedekben, amelyek távolabb esnek az egyetemektől, mint a Tudor, vagy a Kövesdomb, 20 százalékkal alacsonyabbak az árak. A trend szerint a diákok inkább egyénileg bérelnek lakást, természetesen szükség esetén ketten, hárman is összepótolnak.

Kovács Bernadett harmadéves orvostanhallgató az ŰMSZ-nek arról számolt be, hogy korábban az Egyesülés negyedben lakott, majd a Tu-

dorban bérelt lakást, mert ott jóval olcsóbb, mint a Kornisán, vagy a volt November 7. negyedben. „Most 90 eurót fizetek, és egyedül lakom egy jól felszerelt garzonban. Ugyanezért az egyetemhez közeli városrészen 150 eurót is elkérnek” – mondta a diáklány.

Elemzők: stagnálni fog az ingatlanpiac

Az utóbbi három évben 30-40 százalékkal csökkent az albérletárak Romániában, az elmúlt hat hónapban stagnáltak az árak, s nem valószínű, hogy a következő egy évben látványos változások következzenek be ezen a téren az ingatlanpiacon – alapította meg a *Hotnews.ro*-n közzölt írásában Cristian Orgonaş. A gazdasági elemző emlékeztetett, hogy a válság előtti években az őszi tanévkezdés közeledtével 10-15 százalékkal nőtt a kiadó lakások albérletára. „Idén azonban előzetes becslések szerint 70-100 ezer fővel csökken az egyetemi hallgatók száma, ami óhatatlanul az őszi kereslet csökkenéséhez vezet” – véli Orgonaş. ◀

Hideg és meleg az RMGC-nek

Cseke Péter Tamás

► A verespataki aranykitermelést tervező Rosia Montana Gold Corporation érdekeit szolgálja a beruházás ellenzői szerint az a bányatörvényt módosító indítvány, amelyet korábban a szenátus már elfogadott, és a hamarosan kezdődő parlamenti ülészakban a képviselők elé kerül. Az Alburnus Maior Egyesület tegnap közleményben hívta fel a honatyák figyelmét arra, hogy a jogszabály alkotmányellenes előírásokat tartalmaz.

A szociáldemokrata Toni Greblă és a demokrata liberális Ion Ruşet által előterjesztett tervezet többek között közhasznúvá nyilvánítja a kitermelési licenccel rendelkező bányákat abban az esetben is, ha magáncég a tulajdonos. Eszerint a befektetőnek jogában áll kisajátítani a kitermelési helyszínek területén található ingatlanokat, ugyanúgy, ahogyan például az autópályák nyomvonalán található ingatlanokkal jár el az állam.

A közleményt aláíró egyesületi elnök, Eugen David szerint az indítvány alkotmányellenes, mert sérti a magántulajdonhoz való jogot. A tervezet emellett szerint alkotmányellenes módon visszamenőleges hatályú, ugyanis egyik előírása szerint nemcsak a jövőben licenccet szerző cégekre, hanem a már jelenleg engedély birtokában lévő vállalkozásokra is érvényes.

Piros lap Traian Băsescunak

Piros lapot mutatott fel az államfőnek tegnap este a Cotroceni-palota előtt az a mintegy száz személy, aki részt vett a verespataki bányaberuházást ellenző civil szervezetek által szervezett villámcsődületben. Traian Băsescu nem hagyta hidegen a csendes demonstrációt: váratlanul megjelent a tiltakozók között. Az ál-

Marad a hadsereg?

Mint ismert, az RMGC már felvásárolta a megnyitandó bánya területén található ingatlanok legjavát. Akadnak még azonban olyan helybéli, elsősorban az Alburnus Maior tagjai, akik nem akarnak megválni házaiktól. Ha a bányatörvény módosítását a képviselőház is megszavazza, a kanadai-ro-

mán cég gond nélkül kisajátíthatja azokat az ingatlanokat, amelyek még a kitermelés útjában állnak. Mint tegnap beszámoltunk róla, Eugen Davidtól megtudtuk: hétfőn közölte a Verespatakra látogató államfővel, hogy a beruházás ellenzői akkor is hadseregnek kell kiűzni a településről, ha az ingatlan-kisajátítás jogi szabályozása módosul.

Nő a bányajáradék

Míg a törvénymódosító indítvány a jelek szerint valóban az RMGC-nek kedvez, a kanadai-román cég érdekei ellen szól az a sürgősségi kormányrendelet, amelynek tervezete tegnap jelent a Pénzügyminisztérium honlapján. A jogszabály az adótörvénykönyvet módosítja úgy, hogy a jelenlegi négy százalékról

hat százalékra növeli az úgynevezett bányajáradékot az ország altalajkincseit kitermelő cégek esetében. Az előírás nemcsak a nemesfémekre érvényes, hanem a szén, az alumínium, radioaktív anyagok, drágakövek és más értékes ásványi kincsek kitermelésére is.

Mint ismert, az államfő korábban többször hangoztatta, hogy az államnak növelnie kell részesedését az RMGC által kitermelt aranyból, legutóbb a hétfői verespataki látogatásakor. „Az államnak meg is van a lehetősége arra, hogy részesedését növelje” – mondta a Fehér mezei településen Traian Băsescu, ám nem részletezte, hogy mire gondolt.

Az államfő kijelentésével kapcsolatban az cég műszaki igazgatója, Szentesy Cecilia lapunknak korábban elmondta: az RMGC licenccserejében a 2003-as bányatörvény értelmében két százalékban állapították meg az államnak fizetendő bányajáradékot. „Eszert a kitermelt aranyból származó nettó – azaz a kitermelési költségek levonása utáni – jövedelem két százaléka járt volna az államnak” – magyarázta.

Időközben, 2009-ben a járadék négy százalékra emelkedett úgy, hogy változott a kiszámolás metodológiája is. „Vagyis már nem a nettó, hanem a bruttó jövedelem négy százaléka illeti meg az államot. Ez tulajdonképpen a nettó jövedelem nyolc százaléka” – részletezte a nyereség elosztását az igazgató. ◀

Slatina: új Pirelli-részleg

ŰMSZ

► Megnyitotta tegnap a Pirelli abrónccgyár Slatinán romániai üzemeinek új részlegét. Az eseményen részt vett Borbély Károly államtitkár is, aki értékelte a befektető eddigi tevékenységét és gazdasági eredményeit. A Pirelli eddig 300 millió eurót fektetett be Romániában, 2014-re az összeget 450 millió euróra növeli. Az olasz cég eddig több mint 2000 munkahelyet teremtett az országban, idén pedig 1,2 milliárd lejes forgalma volt. Borbély Károly hangsúlyozta a külföldi beruházások pozitív hatásait a romániai gazdaságra. Elmondta, hogy megfelelő feltételeket kell biztosítani számukra és ösztönözni a további befektetéseket. Szerinte az egyik legpozitívabb példája a külföldi beruházó és kormány együttműködésének éppen a Pirelli cég romániai tevékenysége. A Pirelli 2005-ben kezdte tevékenységét Romániában 159 millió eurós beruházással, 2007-ben állami támogatásban részesült, melynek értéke 28,125 millió euró volt. Ebből eddig 11 mil. eurót fizetett ki a pénzügyminisztérium, a beruházási tervben vállalt feltételek teljesítésével arányosan. A beruházással a Pirelli a régió legnagyobb abrónccgyárát építette fel. Borbély Károly államtitkár szerint a cég példája is bizonyítja, hogy Románia továbbra is kedvező beruházási célpont külföldi befektetők számára. ◀

Folytonosság, hangsúlyváltással

A rendszer finanszírozásának javítása Ritli László új egészségügyi miniszter fő prioritása

ÚMSZ

„Az eddigi stratégiához képest nincsenek jelentős változások, de eltolódtak a hangsúlyok” – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján a nemrég kinevezett Ritli László egészségügyi miniszter. A bársonyszékben Cseke Attilát követő miniszter szerint a szaktárca prioritásai között szerepel a rendszer finanszírozásának javítása, az egészségügyi ellátás, valamint az országos egészségügyi programok átszervezése. A „Cseke-érát” folytatja az törekvés, hogy a gyógykezelések mellett egyre nagyobb szerephez jusson a megelőzés. A szakág finanszírozásával kapcsolatosan Ritli László elmondta: a forráshiányt elsősorban a rendszer költséghatékonyabb működtetésével igyekeznek ellensúlyozni.

Cél a költségek lefaragása

„Az elkövetkező négy hónapban hangsúlyt fektetünk olyan mechanizmusok kidolgozására, amelyek lehetővé teszik az egészségügyi költségvetés növelését, illetve valamelyest gátat szabnak az anyagi források felelőtlen elköltésének. Előkészítjük például

azt a kormányrendelet-tervezetet, amely lehetővé teszi az ún. „clawback”, illetve „payback” rendszer gyakorlatba ültetését az ingyenes vagy ártámogatott gyógyszereket illetően. Míg ez utóbbi rendszer valós jövedelmet is jelent az Országos Egységes Egészségügyi Alapban, az elsőnek a célja sokkal inkább a gyógyszerpiac szabályozása, hiszen a fogyasztás, a betegek számához képest, aránytalanul növekszik” – magyarázta a miniszter. Arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet megállítani a pénzforrások indokolatlan elköltését, Ritli László kifejtette, hogy minél hamarabb meg kell valósítani az egészségügyi rendszer informatizálását az egészségügyi kártya, az elektronikus vény és kórlap bevezetése révén, hiszen mindezek lehetővé teszik a kiadások követését, ellenőrizhetőségét. A tárcavezető ugyanakkor elmondta, hogy szakemberekből álló csoport év végéig lezárítja az egészségügyi szolgáltatások alapszámait, amelyet az Országos Egységes Egészségügyi Alapba belefolyt összegekből biztosítanak. Már elkészült, és hamarosan a kormány elé terjeszt a tárca további két tervezet: az Országos Egészségbiztosí-

Ritli a „clawback”, illetve „payback” rendszerek híve a gyógyszerár-támogatások terén Fotó: Tofán Levente

tási Pénztár (OEP) tevékenységének a szaktárca általi koordinálására, valamint a megyei közegészségügyi igazgatóságok decentralizációjára vonatkozó törvénycsomagot.

Előnyben a házi-orvosok és a vidék

Az egészségügyi ellátás terén bevezetendő új intézkedések között Ritli László miniszter a házi-orvosok tevékenységének és a vidéki egészségügyi ellátás körülményeinek javítását emelte

ki. A politikus hangsúlyozta, hogy a következő egészségügyi költségvetés előkészítésekor különös figyelmet fordítanak majd e két területre. „A mostani rendszer elsősorban a kórházi beutalásokra összpontosít, és háttérbe szorul a családorvosok tevékenysége, főleg a vidéki egészségügyi ellátás. Jelen pillanatban olyan rendszeren dolgozunk, amelyben fokozottabb hangsúlyt kap a napi beteg- és a járóbeteg-ellátás. Ugyanakkor, az OEP képviselőivel közösen, elemezzük,

hogyan lehetne 2012-től emelni a családorvosi tevékenység finanszírozást” – nyilatkozta Ritli László egészségügyi miniszter.

A miniszter hangsúlyozta, hogy az Egészségügyi Minisztérium elemzi az országos egészségügyi programok helyzetét a szakorvosi hálózatok szempontjából. A cél az, hogy összekapcsolható legyen a prevenció a kezeléssel és az utókezeléssel. A szaktárca tervei között szerepel továbbá a helyi kormányzatokkal való szoro-

sabb együttműködés az iskolai orvosi hálózat, a közösségi egészségügyi ellátás, valamint a szociális ellátó egységek hatékony kiépítéséért.

Inkább megelőzni, mint gyógyítani

A tárcavezető elmondta, a megelőzési programok között fontosnak tartja az oltási programok folytatását, az újszülöttek szűrővizsgálatainak országos kiterjesztését. Emellett, a minisztérium (várhatóan 2012-től) elindítja a méhnyakrák-szűrést. Már jövő hónaptól beindulhat az, az elsősorban tájékoztató jellegű kampány, amelynek célja felhívni a figyelmet a szűrővizsgálat fontosságára. „A helyhatóságok bevonásával azt akarjuk elérni, hogy minden megyében az adott térségben gyakori betegcsoportoknak megfelelő programokat bonyolítsunk le. Jó volna, ha az emberekben tudatosulna, hogy a prevenció fontos, mert életet menthet. Különös tekintettel a dagasztos megbetegedésekre. Orvosként pedig, mindenkinek ajánlom, hogy időről időre, akkor is menjen el a családorvoshoz, ha épp nem érzi betegnek magát” – javasolta az egészségügyi miniszter. ◀

Deportálásra készülnek Nagybányán?

Cs. P. T., P. B.

„Szégyelljék magukat! Elvárom tőlük, hogy kérének bocsánatot a város lakóitól!” – reagált tegnap lapunknak Nagybánya polgármestere az Amnesty International közleményére, amelyben a nemzetközi jogvédő szervezet tiltakozott az eljáró legújabb kezdeményezése, a nagybányai romatelepek kilakoltatása ellen. Cătălin Cherecheş felháborodását az váltotta ki, hogy az Amnesty International munkatársai „nem dokumentálódunk”, mielőtt közleményüket megfogalmazták.

A tiltott város

„Ülnek a londoni irodáikban, s fogalmuk sincs, mi a helyzet Nagybányán. Közleményükkel megsértették a nagybányaiakat, s ne csodálkozzanak, ha hamarosan nemkívánatos személyeknek nyilvánítják őket” – mondta az ÚMSZ-nek a polgármester. Cherecheş hangsúlyozta, kezdeményezése nem általában romák, hanem a városban törvénytelenül letelepedett romák ellen irányul. „Nagybánya nem a hátrányos helyzetű személyek eldördője. A város nem köteles eltartani a más vidékről érkező személyeket, akik ráadásul társadalomellenes cselekedeteket követnek el” –

jelentette ki, ám kérdésünkre nem részletezte, milyen társadalomellenes cselekedetekre gondol.

Arra a felvetésünkre, milyen jogalapra hivatkozva hajtja végre a kilakoltatást, Cherecheş kérdéssel válaszolt. „Ha ön most megpróbálna felépíteni egy vityilót magának a bukaresti Alkotmány téren, vajon szó nélkül tűrné a fővárosi önkormányzat?”

Az eljáró közölte, valamennyi illegálisan létesített romatelepet felszámol a városban. „Nulla toleranciát hirdetem ezen a téren” – jelentette ki, majd hozzá tette:

a kilakoltatás a törvények tiszteletben tartásával történik. Mint mondta, már felvette a kapcsolatot azokkal az önkormányzatokkal, ahonnan a Nagybányán szerinte törvénytelenül tartózkodó romák származnak. „Visszaküldöm őket, ahonnan jöttek” – magyarázta. Szerinte a nagybányai személyi igazolvánnyal rendelkező romák számára is talál megoldást: szociális lakásokba költöztetik őket.

A polgármester ugyanakkor tagadta az Amnesty International közleményének azt az állítását, hogy a kilakoltatásra váró roma család-

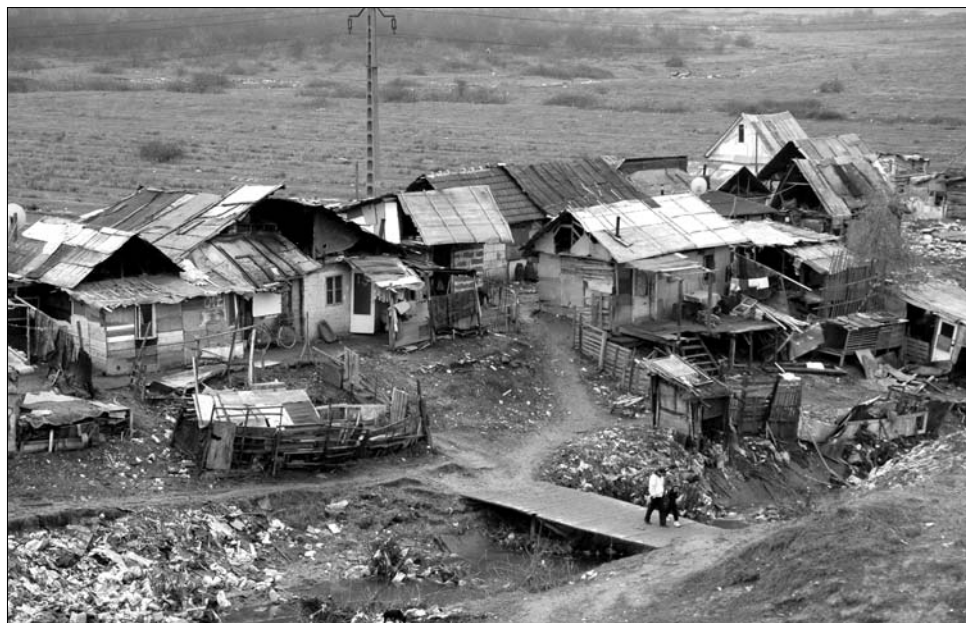
doknak még csak felszólító leveleket sem küldött. A levelek egy részét már szétküldték, és a városháza alkalmazottai szóban is figyelmeztetik őket, hogy el kell hagyniuk a várost” – magyarázta. Nagybánya RMDSZ-es alpolgármestere, Ludescher István szerint a vándor romák lassan két évtizede jelentenek problémát a városnak. „Köztudott, hogy a romák többsége hátrányos helyzetű. Az önkormányzatnak még a nagybányai lakhelyű családok helyzetének javítására sincs elegendő pénz, azok számára végképp nem jut, akik máshonnan ér-

keztek ide. Emellett az a tapasztalatunk, hogy első sorban a más vidékről ide telepedett romákra jellemzőek a törvénytelenlések, társadalomellenes cselekedetek” – ismételte meg a polgármester érveit Ludescher. A politikus szerint a legnagyobb romatelep Nagybányán a Craica paták mentén alakult ki. „Itt körülbelül 1200 személy él, összeszeeskábált viskókban, kutyaolakokkal, lóistállókkal. Egynegyedük nem nagybányai, és nincs is állandó nagybányai lakhelyük” – tájékoztatt az alpolgármester, aki szerint a városban még további két, kisebb romatelep található.

Ez bűncselekmény

„Miért csak a romákat akarja kitelepíteni Nagybányáról a polgármester” – kérdezett vissza Haller István, a Diszkriminációellenes Tanács tagja, amikor szembesítettük a helyi önkormányzati vezető terveivel. „Ha valóban az a gond, hogy nincs a városban tartózkodóknak állandó lakcíme, akkor ajtóról ajtóra végig kell járni minden lakást, és leellenőrizni a románokat, magyarokat, mindenkit” – vélekedett a jogvédő, aki hozzá tette: egy ilyen kilakoltatás sorozatot egyértelműen bűnténynek, deportálásnak lehet minősíteni. Románia területén belül

ugyanis a román állampolgárok bárhol tartózkodhatnak, függetlenül attól, hogy hol van az állandó lakcímkük. „Ne tévesztük ezt az eljárást össze azzal, amikor Franciaországból hazaküldik az illegálisan ott tartózkodó román állampolgárokat. Ez olyan, mintha engem egyik napról a másikra hazaküldenének Bukarestből Marosvásárhelyre” – szemléltette Haller István, aki hozzá tette: ha Cherecheş csak a romákkal szemben akar így eljárni, akkor a terv kimeríti a diszkrimináció fogalmát. Tegnap lapunk nem tudta elérni az Amnesty International területileg illetékes munkatársát, de korábban Fotis Filippou úgy nyilatkozott, a szervezet munkatársai folyamatosan, a helyszínen ellenőrzik a jogilag kifogásolható eseteket, állandó kapcsolatban vannak a romániai jogvédő szervezetekkel. Haller István megerősítette: az Amnesty International semmiképpen sem Londonból követi a folyamatokat, a szervezet rendkívül gyorsan és hatékonyan lép a rászorulókat érdeklő esetekben. Asztalos Csaba, a Diszkriminációellenes Tanács elnöke a történeteket azzal egészítette ki: a nagybányai, romák által lakott tömbház köré épített betonfal ügyében sem zárult le a vizsgálat, várhatóan szeptemberben lesz újabb meghallgatás a vitás kérdésben. ◀

Kitelepíténe a nagybányai polgármester a város környéki szükséglakások roma nemzetiségű lakóit

▶ Röviden

Napirenden az erőd-templomok felújítása

Megkezdődött tizennyolc száz erődtemplom felújítása – írja honlapján a *Duna Televízió*. A Brassó-, Szeben-, és Maros megyei épületekre 5,5 millió eurót fordítanak, amelynek kétharmada Uniós forrásokból származik. Az evangélikus egyháznak 116 temploma van Erdélyben, és bár közülük 7 része a világörökségnek, sokuk romos állapotban van. Ezek közé tartozik az erkei XIII. században épült templom is, amelyet hét tornyos kettősfalú erődrendszer övez. Ezt a hagyomány szerint saját kezűleg építette félezer száz.

Szombaton kezdődik a Faludyfeszt

Szeptember 6-a és 10-e között rendezik meg a gyergyóalfalvi kultúrotthonban a Faludy György tiszteletére alapított irodalmi fesztivált, amelyet az Antropocentrum Egyesület és Gyergyóalfalu Önkormányzata közös döntése alapján áprilisban elmaradt. Hargita megye minden 5-12. osztályos művészteret diákjának szervezett irodalmi fesztivál olyan oktatósi és pedagógiai szempontokat tart szem előtt, amelyek érvényesítésére az iskolai oktatás keretei nem adnak lehetőséget.

BuSho- és TIFF-járás Váradon

Filmvárossá alakul a hét második felében Nagyvárad. A 7. BuSho Nemzetközi Rövidfilmfesztivál versenyfilmjei mellett a TIFF-karaván is bemutatkozik, a sétálóutcán pedig dokumentumfilmeket vetítenek.

A Nagyváradon is bemutatkozó BuSho-n Jean Reno rövidfilmjét, A filozófust is bemutatják

Totka László

Második alkalommal érkezik Nagyváradra ma délutántól a BuSho (Budapest Short) Nemzetközi Rövidfilmfesztivál. A budapesti fesztivál augusztus 30-a és szeptember 3-a között hetszert kerül megrendezésre a magyar fővárosban, de a Vörösmarty mozin kívül Nagyváradon, Szolnokon és Szombathelyen, valamint a szerbiai Magyarkanizsán is zajlanak majd BuSho-vetítések.

Váradon a rövidfilmek krémje

„A Nemzetközi Rövidfilmfesztivál egy személyes kapcsolat révén került Nagyváradon is megrendezésre, ahol bár nem a teljes fesztiválanyag lesz levetítve, de a filmek krémje, vagyis a versenyfilmek itt is megtekinthetők lesznek” – magyarázta lapunknak Balázs Zoltán. A Metrion Egyesület alelnöke a BuSho helyi szervezője érdeklődésünkre elmondta, a vetítések célköz-

önsége a fiatalabb generáció, akik a tavalyi vetítéseken, a szervezők várakozásaival ellentétben, megtöltötték a mozitermet, így idén hasonló érdeklődésre számíthatnak. A vetítés ma 14.45 perckor kezdődik és este 21 óráig tart, a rövidfilmeket egyórás blokkokba tömörítve mutatják be az érdeklődőknek. A versenyfilmek között szerepel Jean Reno főszereplésével a *The Philosopher*, Djoko Rosic közreműködésével az *Along the Wire*, illetve Elek Fe-

rencel a *Finale* című produkció. Korábbi nemzetközi fesztiválokon már bemutatkozott rövidfilmek is akadnak a mezőnyben: vetítik Kárpáti György Mór *Erdő* című filmjét és a *Silent River* című román-német koprodukciót is. Balázs elmondta, a BuSho 2004-ben jött létre Magyar filmesek összefogásával, „akik a rövidfilmes palettán tatóngó úrt szerették volna eltüntetni, amely aztán a vártnál sokkal nagyobb szerepet betöltő fesztivált eredménye-

zett”. A fesztiválra idén 55 országból 962 filmet neveztek, ebből válogatták ki a versenyprogramba került 93 rövidfilmet: 65 fikciós, 16 animációs és 12 kísérleti alkotást.

„Fesztivál” váltja a fesztivált

Alighogy véget ér azonban a BuSho Nemzetközi Rövidfilmfesztivál, Nagyváradra érkezik a TIFF-karaván. A kolozsvári Transilvania Nemzetközi Filmfesztivált is szervező, Román Filmeket Népszerűsítő Egyesület (Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc) immár harmadik alkalommal szervezi meg a karavánt, amelynek keretében olyan helyeken rendeznek szabadtéri (de nem csak) vetítéseket, ahol vagy nincs mozi, vagy nagyon alacsony a moziba járók száma. Váradon a Szabadság moziba első alkalommal fészkel be magát a tavaly és tavalyelőtt készült sikeres vagy kevésbé ismert filmek felsorakoztató karaván. Ezzel egyidőben szeptember 4-éig szabadtéri mozizásra invitálják a váradiakat, akik a város sétálóutcáján esténként nemzetközi dokumentumfilmeket nézhetnek meg. ◀

Irodalmi fesztivál Újvidéken

MTI

Több mint hetven író, irodalmár vesz részt azon az ötnapos nemzetközi irodalmi fesztiválon, amelyet hatodik alkalommal tartanak meg Újvidéken. A szeptember 2-án záruló rendezvény ünnepélyes megnyitóját hétfő este tartották meg német, francia, skót, svéd, orosz, szlovák és román írók bemutatkozásával – közölte a *Magyar Szó* című délvidéki napilap tegnapi számában. Az idei nemzetközi irodalmi fesztiválon a

német irodalomé a főszerep, ezért a 25 külföldi fellépő legtöbbje Németországból érkezett. Kedd délután az Ifjúsági Színház kistermében a német költészetéről beszélget Ulf Stolterfoht, Gerhard Falkner, Volker Sielaff, Kathrin Schmidt és Uljana Wolf költőkkel Iris Radisch, a *Die Zeit* hetilap kritikusa. Ezt követően az újvidéki Ifjú párok terén felolvasó estet tart műveiből Noah Salome (Franciaország-Libanon), Uljana Wolf (Németország), Radu Văncu (Románia), Volker Sielaff (Német-

ország), Slobodan Tisma (Szerbia), Anatolij Kozlov (Oroszország) és Srđan Srđić (Szerbia). Ma a fesztiválszervező Vajdasági Írók Egyesületének klubjában tartanak egész napos tanácskozást *Irodalom és új ideológiák – a kritikai irodalom vége címmel*. A vita résztvevői között lesz többek között Faragó Kornélia, Losoncz Alpár, Slobodan Vladusic, Dragan Prole, Vladimir Gvozden, Zoran Deric, Dusan Pajic. A fesztivál legérdekesebb színpontjának a költők versenyre ígérkezik. ◀

HIRDETÉS

Ministerul Mediului și Pădurilor Secretar General Adjunct

Ministerul Mediului și Pădurilor organizează concurs în perioada 13 septembrie 2011 ora 10.00 – proba scrisă și 15 septembrie 2011 – interviul, pentru următoarele funcții publice de execuție, după cum urmează:

- consilier, clasa I, grad profesional superior – Organismul Intermediar POS Mediu Regiunea 8 - București - Ilfov – vacant ;
- consilier, clasa I, grad profesional superior – Organismul Intermediar POS Mediu Regiunea 2 Sud-Est Galați – vacant ;
- consilier, clasa I, grad profesional principal – Organismul Intermediar POS Mediu Timișoara Regiunea 5 Vest – temporar vacant.

Dosarele de înscriere la concurs se depun în termen de 8 zile de la data publicării anunțului în Monitorul Oficial la sediile Organismelor Intermediare pentru POS Mediu București - str. Lacul Morii nr. 5; Galați - str. Portului nr. 23; Timișoara - str. Amurgului nr. 1.

Condițiile de desfășurare a concursului, condițiile de participare la concurs, bibliografia, orele de desfășurare a concursului precum și actele solicitate candidaților pentru dosarul de înscriere se afișează la sediul instituției organizatoare, și pe site-ul www.mmediu.ro și pe site-ul www.posmediu.ro.

Alte informații referitoare la organizarea concursului pot fi obținute la următoarele nr. de telefon: OI POS Mediu București - 021/3157718; OI POS Mediu Galați - 0236/325325; OI POS Mediu Timișoara - 0256/226675.

HIRDETÉS

SZÉKELYUDVARHELYI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR

VÁROSI SPORTCSARNOK
700 m² épületben, 1800 m² szabadtéren
100 kiállító és 15 000 vásárlátogató

2011. szeptember 29. - október 2.

târg de toamnă

ŐSZI
VÁSÁR

autók
borkiállítás
fogyasztási cikkek
székely termékek fesztiválja

Prima Rádió
87,9 MHz

Kedvezményes ajánlatunkért jelentkezzen
augusztus 31-ig!

Szervező: Prima Press Kft., Székelyudvarhely, 0266-218 112, oszivasar@prima-radio.ro

Magyarít a realitatea.net

Farkas István

Magyar nyelvű híreket jelent meg a román nyelvű hír-folyamában az ország leglátogatottabb híroldala, a Sorin Ovidiu Vântu „médiamogul” tulajdonában levő *Realitatea Cațavencu* tröszt égisze alá tartozó *realitatea.net*. Az egyik legbefolyásosabb romániai tömegközvetítő-eszköznek számító *Realitatea* TV hírportálja egyelőre a *Mediafax* hírügynökség magyar nyelvű híreit publikálja, de a tervek szerint tágtánák a kört.

Fontos a kisebbség

„Nézzé, úgy vélem, hogy Románia leglátogatottabb híroldalának fontos az, hogy az országban élő, nagyszámú kisebbséghez anyanyelvén is eljuttassa a legfontosabb híreket” – jelentette ki lapunknak Sorin Kosz, majd hozzátette: nem titkolt szándékuk, hogy *realitatea.net*-en az országhatáron túli, a romániai hírek iránt érdeklődő, magyar nyelven beszélő egyének is megkapják a számukra szükséges információkat. A *realitatea.net* szerkesztője érdeklődésünkre elmondta, a *Mediafax* hírügynökségtől származó magyar nyelvű hírek megjelentetése felülmúlta az előzetes elvárásait. „Több ezer megjelenést regisztráltunk,

Borbély: Lehetséges, hogy felfüggesztik a zöldigazolványos tranzakcióinkat, hétfőn megtudjuk

26 aug 2011, 17:31 | Actualizat Luni, 29 August 2011 13:25
Mediafax

Borbély László környezetvédelmi miniszter pénteken azt mondta a MEDIAFAX tudósítójának, megtörténhet, hogy hétfőn Romániát felfüggesztik a szén-dioxid-kibocsátási jogositványok kereskedéséből, de reméli, hogy ez nem tart tovább az év végéig.

Cele mai importante ştiri din POLITICĂ»

Emil Boc și-a încercat talentul la fotbal VIDEO

Gheorghe Nichita e sigur că va fi alesul USL pentru candidatura la Primăria...

Voiculescu, lui Băsescu: Atacându-mă, ai devenit cel mai bun agent de PR...

Principele Radu: „România este un mare orfelinat în care găsești de toate”

Băsescu vrea să calce pe urmele Elenei Udrea: se duce pe Transalpina

Adauga anunt simultan pe Magazinul de Case.ro

Borbély: Lehetséges, hogy felfüggesztik a zöldigazolványos tranzakcióinkat, hétfőn megtudjuk / FOTO: Grup RC

A realitatea.net-en ha igény lesz rá, egyre több magyar hír fog megjelenni

ami nem elhanyagolható eredmény” – fogalmazott Kosz. Felvetésünkre, hogy a különböző fórumoldalakon több, a kezdeményezést bíráló szélsőséges hozzászólást írtak román álnévű sze-

mélyek, Kosz kijelentette: „Nem érdekelnek minket a szélsőséges csoportok megjegyzései, hóbörgései. Amíg igény lesz magyar nyelvű hírekre, addig a *realitatea.net*-en olvashatóak lesznek”.

Piacfüggő hírkínálat

A román oldalak magyarításának van hagyománya a román médiában – egy évvel ezelőtt, az akkor még nyomtatásban is megjelenő *Gândul* című napilap honlapján magyarul, angolul és németül is olvasható anyagok jelentek meg, a portál jobb felső sarkában a három nyelvet jelképező zászló volt látható, amelyekre rákattintva a honlap legfontosabb cikkeinek, híreinek, blogbejegyzéseinek a fordításait lehetett elérni. A honlapon viszont ma már csak román nyelvű cikkek érhetőek el. Felvetésünkre, hogy a *realitatea.net* kezdeményezése mennyire tekinthető tisztavirág-életűnek, Kosz hangsúlyozta: amennyiben nő a magyar nyelvű hírek olvasottsága, folyamatosan bővítik a kínálatot és a megjelenések gyakoriságát is. „Egyszerű az elv, ugyanúgy, ahogy román nyelven is voltak olyan hírkategóriák, illetve -típusok a *realitatea.net*-en, amelyeket később nem frissítettünk, mert nem volt elég olvasójuk, ez történhet a magyar hírekkel is, de ismétlem, a jelek ennek az ellenkezőjét mutatják. Az online sajtóban tökéletesen lemeríthető az egyes hírek iránti érdeklődés, így csak azt tartjuk meg, amelyeknek van piaca” – magyarázta az ÚMSZ-nek Sorin Kosz. ◀

Kettős tükrözés

Kína nemrégiben indexre helyezte Lady Gaga popénekesnőt, az ország „kulturális biztonságát” (hivatalos szóhasználat!) szavatolandó. Mivel a *Backstreet Boys* is a listán található, vájt agyunkban megfordult az a gondolat, hogy elképzelhető: nem csak ideológiai, hanem esztétikai tényezők is szerepet kapnak a kizárási kritériumok összeállításában. Meggyőződésünket az is alátámasztja, hogy a tiltott zeneművek között nem szerepel a Bob Marley reggae-énekes által mesteri módon előadott, *I Shot the Sheriff* című nótá sem, amely bizony a hatalom elleni lázadás explicit himnusza. Mielőtt azonban a poprajongók rákattintnak a szerkesztőség ajtájtát, szeretnénk közölni kedves Olvasóinkkal, hogy a kínai kormánynak tibeti nyelven írtuk meg azt a levelünket, melyben köszönetet mondunk neki a világ magaskultúrájának megőrzése érdekében hozott, pótolhatatlan fontosságú rendelkezéséért.

(prier)

Röviden

Meguntuk a közösségi médiát?

Jelentősen lassul a Facebook amerikai felhasználószámának növekedése, a tavalyi 38,6 százalék és a tavalyelőtti óriási mértékű 90,3 százalék után idén „csak” 13,4 százalék lesz az emelkedés. A Twitter mikroblogszolgáltató is hasonló folyamaton megy keresztül, a 2009-es 293,1 százalékról 26,3 százalékra zuhan idén a növekedési arány, az ütem pedig tovább lassul – derül ki az eMarketer felméréséből. Egyelőre persze nem kell félni a nagy közösségi oldalakat, a teljes felhasználói bázisuk továbbra is dinamikusan növekszik a fejlődő országok internetezőinek köszönhetően. Az érettebb piacokon azonban kezd megváltozni a felhasználók viselkedése, miután már éveket töltöttek a site-okon.

Médiagnózis

„Igen!” a kamerák előtt

A világ médiafogyasztóinak napjainkban kitűnő alkalmuk adódik arra, hogy virtuálisan részt vegyenek számos híres vagy hírhedt ember frigmegszentelésén. A főleg keresztény szertartások bemutatása ugyanis – a „jogalanyok” hírességétől függően – rengeteg nézőt szögez a butító képernyők elé. Azt hiszem, bátran kijelenthetjük, hogy a tévénézők nagy százaléka nem azért szemléli ezeket az esküvőket, mert lélekben az örök hűséget (?) fogadó ifjú pár mellett van, hanem egyszerűen ezért, mert gyarló emberi szellemünket könnyen elkápráztatja a híres emberek által könnyedén megteremtett pompa, lenyűgözi a fényűzés, a szép ruhák, autók parádéja, a hatalmas katedrálisokban zajló ceremóniák. Ugyanakkor valószínű, hogy sokan kissé sajnál-

kozva gondolnak az ók szürke, kis falusi templomocskáiban, borgőzös rokonság jelenlétében lezajlott, defókuszált, kisfilmes „szappantartó-típusú” fényképezőgépekkel megörökített hűségesküjeteikre, és – önmaguk előtt is szégyenkezve – a média által beléjük sulykolt fényűzés-igényük egy részét élék így ki. Nemrégiben (1981 júliusában) történt, hogy végigparádézott London utcáin Károly brit herceg, és a frissen hercegnővé lett Diána – a végkifejletet mindannyian ismerjük. Ugyancsak a közelmúltban (2011 áprilisában) Vilmos hercegnek és Catherine Middleltonnak az esküvője. Mindkét esküvő-közvetítés média-gigasiker volt, a világ majdnem minden tévéadója által élőben közvetített események médiafogyasztók milliárdjainak szereztek

felejthetetlen élményeket, vagy, lásd az előző mondatokat: irigységből fakadó, halálíg tartó frusztrációkat. A majmolásra, licencvásárlásra szakosodott, újdonságok terén hadilábon álló román kereskedelmi média természetesen iszonyúan megkedvelte ezt az olcsó nézővonzási lehetőséget, és az általa teremtett és futtatott mondané személységek ezen életaspektusát is szívesen tűzi műsorra. Csak hogy nálunk abból kell építkezni, ami van, így a hazai médiumokat nem hercegek és rokonszenves, szociálisan elkötelezett életet folytató ifjú hölgyek, hanem „bizsnicárok” és modellkatú „médiasztárnők” egybekeléséről szóló hírek töltik ki. Emlékezzünk csak Irinel, hírhedt vállalkozó, és Monica, a tündéri szépségű fotómodell azóta kérdőjel alá haj-

lott boldogító „igen”-kimondására (2006 júliusa), vagy a „Borcea és Alina”-márkajegyű, hétfégi (2011. aug. 28.) sikerműsorra. Nálunk azonban mintha hiányozna valami – és nem a királyi pompa, hanem valami egyéb. Talán a méltóság, talán az etikett-betartás, de mégis felszabadult ünnepélyesség, és legfőképp az, hogy a profi, külföldi média a nézőt valósággal odaviszi az ünnepélyre, és lélekben a szentségek mellé emeli, míg a hazai tévék inkább „voyeur”-ként kezelik Románia médiafogyasztóit. És vajon ki a hibás? A buta, céltalan fényűzés bemutatását igénylő, mások intim életére betegesen kíváncsi néző, vagy az ezt az igényt kiaknázó média?

Péter Árpád

► Részvétnyilváníítás

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség megrendülésel értesült kollégánk, az RMDSZ Kolozs megyei képviselője,

Pálffy Mózes Zoltán elhunytáról.

Pálffy Mózes Zoltán az RMDSZ alapító tagja, 1989 decembere óta a Szövetség hiteles és fardhatatlan munkatársaként tevékenykedett. 1996 és 2004 között a Kolozs Megyei Tanács RMDSZ-frakciójának a tagja, 2004 és 2008 között pedig a Megyei Tanács alelnöke volt. 2008-tól az RMDSZ parlamenti képviselője, a Honvédelmi, közrend és nemzetbiztonsági szakbizottság tagja.

Az erdélyi magyar közösség iránti elkötelezettsége példaértékű marad mindannyiunk számára. Képviselőként, munkatársként és barátként is búcsúznak tőle.

Az RMDSZ országos vezetősége nevében őszinte részvétemet fejezem ki a gyászoló családnak.

Kelemen Hunor,
az RMDSZ elnöke

A média csalódott Irénben

ÚMSZ

Még az Egyesült Államokban is szenzációnak számít, hogy az ország legnépesebb városának és médiaközpontjának számító New Yorkot telibe találja egy hurrikán. A tudósítónak azonban csalódást okozott a vihar. Egyebek mellett a CNN, a CBS, a Fox News, az ABC és az NBC televíziótársaságok is sztárriportereket küldtek a helyszínre, s nagyszabású riportműsorokkal jelentkeztek az elmúlt hétvégén.

A legjobban persze a kizárólag meteorológiával foglalkozó *Weather Channel* készült a nagy

eseményre, ók már azóta szemmel tartották a vihart, amióta az első báránnyelűk megjelentek a trópusi égen. A Nielsen adatai szerint a csatorna az elmúlt héten átlagosan 665 ezer nézőt ért el naponta, míg a tavalyi év megegyező időszakában csak 218 ezret. „Nem ijesztgetni akarunk, csak azt szeretnénk, ha a lakosság felkészülten várna a csapást” – hangzott el az egyik műsorukban még az elmúlt pénteken. A *Weather Channel* hírovsói láthatóan nagyot csalódtak, amikor Irén mindössze órákkal azelőtt, hogy New York-ba ért volna trópusi viharra szelídült – közölte az AP. ◀

Prima Radio
87,5 MHz
Székelyudvarhely első rádiója!

PRIMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓS, REKENS VAGYOK, A RÁDIÓSI!

MŰSOROK:

- ZENES ÜZENETEK
- HUMÓR
- HÍREK
- VITÁRIUS FÉLSZA
- HANGOLÁS
- ÉBRESZTŐ
- SZÍNET GRÁK
- REFORMÁTUS FÉLSZA
- KITEKINTŐ
- REKENS VAGYOK, A RÁDIÓSI!
- AMAZONAS RAMASZADÓ
- MAKASZÉSZÜLTÉK
- ZARÁNDOKUTÓN
- HALLGASSA A PRIMA RÁDIÓT, OLASSA A PRIMA TESTET!

www.prima-radio.ro

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Augusztus 31., kedd

Az év 34. hete és 243. napja, hátravan 122 nap

Ma az **Erika** nevéket köszöntjük. Az Erika név az Erik férfinév párja. Gyakran tévesen azonosítják az erika (hanga) növénynevével. Holnap az **Egon** és **Egyed** nevéket ünnepelnek.

– Drágám, azért késtem, mert horgászni voltam. Kifogtam egy keszeget, kifogtam öt pontyot, kifogtam...
– Nem érdekelnek a kifogások!

Recept

Pöttyös tészta

Hozzávalók: 30 dkg liszt, 1 csomag sütőpor, 13 dkg vaj, 1 + 5 tojás, 10 + 20 dkg cukor, 1 citrom, 4-5 evőkanál baracklekvár, 15 dkg darált dió, 3 evőkanál zsemlemorzsza.

Elkészítés: A lisztet, a sütőport, a vajat, 1 tojást, 10 dkg cukrot, a citrom levét és héját összegyúrjuk. A tészta felét egy tepsibe simítjuk, megkenjük lekvárral. A maradék tésztából 9 rudat sodrunk, a tepszi hosszúságának megfelelően. Hosszában, egyenlő távolságra rárajzoljuk a lekváros tésztára. 5 tojássárgáját kikeverünk 20 dkg cukorral, hozzáadjuk a darált diót, és a zsemlemorzsát. Hozzáadjuk az 5 tojás keményre felvert habját. Ráöntjük a rácsokra és előmelegített sütőben közepes lángon megsütjük.

Évforduló

- 1856 – Felszentelik az esztergomi főszékesegyházat (bazilikát); ezen ünnepi alkalomra írja Liszt Ferenc az Esztergomi misét, amelyet ő maga vezényel bemutatásakor.
- 1896 – Ünnepelesen átadják a budapesti Nagykörut.
- 1944 – A szovjet Vörös Hadsereg bevonul Bukarestbe.
- 1990 – Az NDK és az NSZK kormányai megkötik a szerződést a két német állam újraegyesítéséről.

Vicc

A férj későn ér haza. Az asszony egyből nekiugrik: – Hol tekeregtél?

Gondolatjel

Visky István rovata

Az üres magány talán a legpusztítóbb állapot, amit az ember csak megtapasztalhat. A magánynak több arca is van. Bölcs, megnyugtató magány az, amikor az ember önmagát kérdezi és önmagának válaszol. Az önmagunkról és a magunk életéről való magányos, de termékeny gondolkodásunk pillanatai az útkeresés és a válaszok megértésé-

nek nagyszerű alkalmak. Az üres magány az, amikor az ember nem érzi jól magát önmagával. Az önmagunkban való csalódás és a reménytelenség nehéz pillanatai ezek. Nincs annál nagyobb zavar és némaság, mint amikor az embernek nincs mit mondania önmagának. Az önmagával beszélni nem tudó ember pedig még él ugyan, de már halott.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Természete most kiszámíthatatlan a másik fél számára. Sok buktatót rejtget új kapcsolata, de éljen a pillanat örömeinek.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Valaki örömmel társalog önnel, elmeséli az egész élettörténetét. Am ön hamar rájön, hogy az illető egy egoista és nagyképu.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A mai események izgalmat hoznak életébe. Tegye azt, amit a szíve diktál, de hagyja, hogy bárki rávegye az ellenkezőjére!

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Senki nem állhat az útjába, ha a céljai megvalósításán dolgozik. Ne legyen ideges, ha nem sikerül olyan gyorsan sikerre vinni valamit, ahogy kigondolta.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Ma szeretne főnök lenni egy kiscsit és a népszerűségét növelni. Adjon időt a „beosztottainak” ahhoz, hogy megbarátkozzanak az elképzeléseivel.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A Merkúr, jegyének uralkodó bolygója egyre fényesebben mutatkozik. Használja ki a vonzó Merkúr-aspektusok áldó hatását.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Fáradhatatlan, ha éppen abban mesterkedik, hogy felhívja magára a figyelmet. Mások rosszmájú, kritikus megjegyzéseit engedje el a füle mellett.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Az újhold egy tanulmányi célra összpontosítja a figyelmét. A legnagyobb sikert akkor érheti el, ha a kötelességeit szorgosan teljesíti.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Nem nagyon tud helyben megmaradni, mindig csinálnia kell valamit. Tele van vággyal, új ötletekkel.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

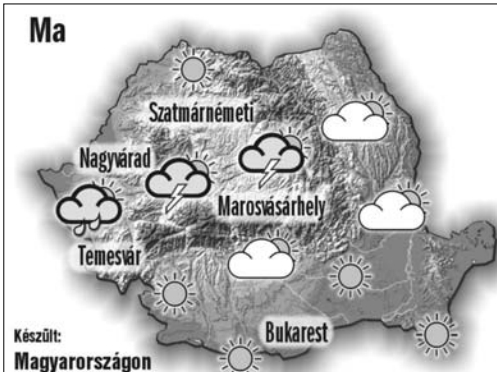
Mindent halogat úgy a munkájában, mint ígéreteiben. Mindenből kibívót keres, csak egy dologban nem, a szerelemben.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Ehröpiült a nyár szinte egy pillanat alatt. Új tanév kezdődik, folytatódik a mindennapi munka. Találkozik egy régi ismerőssel, s felkavarják az érzések.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Karrierje most felfelé ível annak ellenére, hogy magánéleti problémái adódnak. Szerencsére a bolygók segítségére vannak, s meg tudja oldani a problémákat. Új szerelem várja.

A következő napok időjárása

Csütörtök
26°C
30°C
Bukarest
Túlnyomóan napos, száraz idő várható, de a Kárpátokban egy-egy zápor kialakulhat.

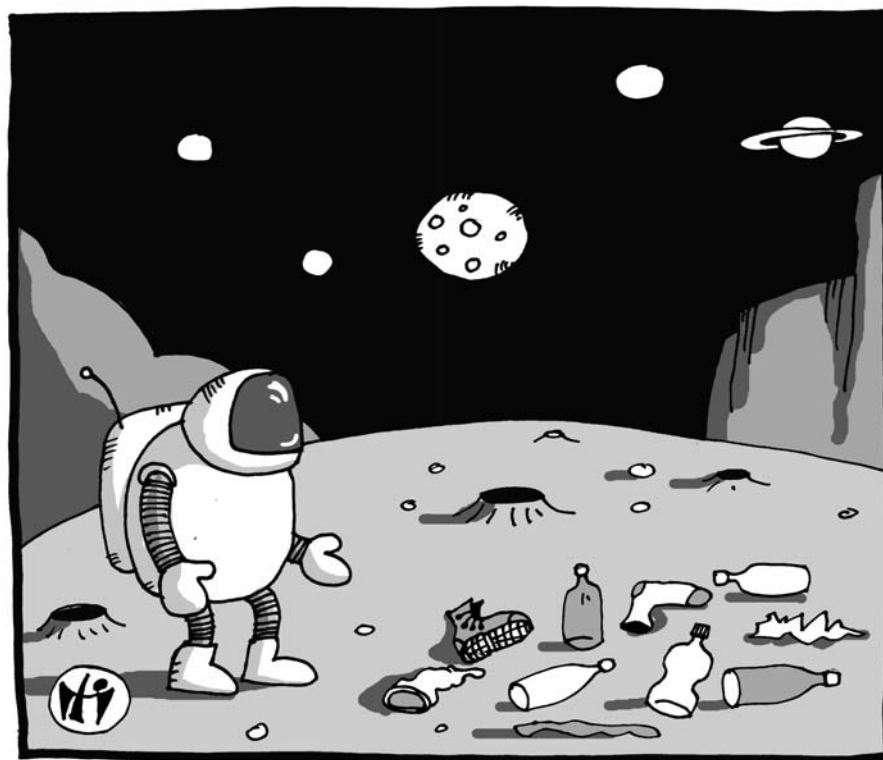
Péntek
24°C
31°C
Bukarest
Erősebben megnövekszik a felhőzet, és többfelé is előfordulhat zápor, zivatar.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A sok napsütés mellett az erősebben megnövekvő nappali gomolyfelhőzetből elsősorban zápor, zivatar is kialakulhat. Az északnyugati szél megélénkülhet.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	28°C	16°C
Brassó	22°C	11°C
Bukarest	32°C	18°C
Csikszereda	22°C	10°C
Kolozsvár	25°C	13°C
Marosvásárhely	26°C	15°C
Nagyvárád	28°C	15°C
Szatmárnémeti	26°C	14°C
Temesvár	29°C	17°C

Értelmes lények nyomai

Horváth István

***	SPANYOL VÁROS KANTABRIÁBAN	MOCSÁRI MÉRGEZŐ NÖVÉNY	FINOM AZ ÉTEL	ÉBRED (NÉP.)	LUNA PIENA (ROV.)	AZ EGYIK VÉRCSONY	FIZETÉS (TRÉF.)	A GÖRÖG ABC UTOLSÓ BETŰJE	BURKOLATANYAG
CSUPASZ KÖZET KIALLÓ RÉSZÉ									
Ó, AZOK... NAPOK; BECKETT MŰVE						TESSÉK TÁPLÁLKOZIK			
ZÉRÓ, MÉR-KÖZÉSEN					TÍZ A KÖBÖN				
OROSZ HÁROM				KÁRTYA (ARGO)	KEDVELT TÍPUS				
TÖZSDEI ÜGYNÖK				HATALMÁT GYAKORLO			FUTAM VÉGE!		
KANÓC RÉSZEI			FÖLÉJE JEGYZETEL				DÖNTETLEN SAKK	A JÓD VEGYJELE	
NÉMET AUTOK JELZÉSE	HIVATALOS VACSORA		UJJÁVAL TÁSZIT					EDWARD BECZEVE	
AZ ORRÁTÓL	LÖERŐ (ROV.)					KECSKEHANG			
IGEN RÖVID PERIÓDUS						AZ ÁTMÉRŐ JELE			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMSZ
és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 MHz PROFÍ RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fűlön csíp.

95 FM
SICULUS
Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

